www.dhammaransi.com

လယ်တီဆရာတော်

စတုသစ္စဒီပနီ

ဟံသာဝတီ

www.dhammaransi.com

ကျေးဇူးရှင်
လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးပုံ

www.dhammaransi.com

ဟံသာဝတီ

(၁၆၄)

စတုသစ္စဒီပနီ

www.dhammaransi.com

မုံရွာမြို့

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

စီရင်တော်မူအပ်သော

စတုသစ္စဒီပနီ

ရန်ကုန်မြို့

ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်

၁၃၂၇-ခု၊ (သာသနာ-၂၅၀၉) ၁၉၆၆-ခု

www.dhammaransi.com

စတုသစ္စဒီပနီ
ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ် ၁၉၅၁-ခု
ဒုတိယအကြိမ် ၁၉၆၁-ခု
တတိယအကြိမ် ၁၉၆၆-ခု ဖေဖေါ်ဝါရီလ

Made and Printed in the Union of Burma
by the Hanthawaddy Press, Rangoon.

★

ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၅၃-နတ်မောက်လမ်းသွယ်ရှိ၊
ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်အတွက် (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၀၀၃-
၀၀၀၄)ဦးဇော်ဝင်းက ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

www.dhammaransi.com

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
*	နိဒါန်း	

၁-ခန္ဓာစသည်ပြဆိုချက်

၁။	ခန္ဓာငါးပါး	...	၁
၂။	အာယတန ၁၂-ပါး	...	၂
၃။	ဓာတ် ၁၈-ပါး	...	၄
၄။	ဓာတ်သုံးပါးတွဲ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	...	၄

၂-သစ္စာအနက်၁၆-ချက်ပါဌ်အနက်

၅။	ဒုက္ခသစ္စာအနက် ၄-ချက်	...	၁၀
၆။	သမုဒယသစ္စာအနက် ၄-ချက်	...	၁၁
၇။	နိရောဓသစ္စာအနက် ၄-ချက်	...	၁၂
၈။	မဂ္ဂသစ္စာအနက် ၄-ချက်	...	၁၂

၃-ဒုက္ခသစ္စာအနက် ၄-ချက်

၉။	ဒုက္ခဒဏ်ချက်များ	...	၁၅
၁၀။	အပါယ်ရောက်မှုဒုက္ခစု	...	၂၅
၁၁။	တောင်သူလယ်သမားဒုက္ခပွါး	...	၂၇
၁၂။	စာဒနာတက် အဖြေထွက်	...	၂၈
၁၃။	ငါးပါးအာရုံ ဒုက္ခချုံ	....	၃၂
၁၄။	အပါယ်ဆင်းရဲနှင့်တိုက်ခန်းမီးဥပမာ	...	၃၄
၁၅။	သံသရာတွင် ကျင်လည်ရပုံ	...	၃၅
၁၆။	သူသတ်ယောက်ျားကြီး ၅-ပါး	....	၃၈
၁၇။	အပါယ်သို့ပစ်ချနေသူများ	...	၃၉
၁၈။	စာဒနာတက် အဖြေထွက်	...	၄၀
၁၉။	သတ္တဝါမျိုးအနန္တ	...	၄၀

www.dhammaransi.com

မာတိကာ

၂၀။ အဝိစိမှာ များလှစွာ … ၄၂

၂၁။ သုဂတိရောက်နည်းပါး အပါယ်များ… ၄၂

၄-သမုဒယသစ္စာအနက် ၄-ချက်

၂၂။ တဏှာ ၆-ပါးနှင့် သမုဒယ … ၄၆

၂၃။ တဏှာမီးများထခြင်း … ၄၉

၂၄။ နှစ်သက်တတ် မျှောတတ်သော တဏှာ ၄၉

၂၅။ အရသာပမာ ချန်ချမ်းသား … ၅၀

၅-မဂ္ဂသစ္စာအနက် ၄-ချက်

၂၆။ နိယျာနဋ္ဌကိုခံစံကြရပုံ … ၅၂

၂၇။ လောကုတ္တရာဘုံသူတွေ … ၅၃

၂၈။ အဆင့်ဆင့်ကျွတ်လွှတ်ခြင်း … ၅၄

၂၉။ ဟေတုဋ္ဌကိုခံစံကြရပုံ … ၅၄

၃၀။ ဒဿနဋ္ဌကိုခံစံကြရပုံ … ၅၅

၃၁။ အဓိပတေယျဋ္ဌကိုခံစံကြရပုံ … ၅၆

၆-နိရောဓသစ္စာအနက် ၄-ချက်

၃၂။ နိဿရဏဋ္ဌ … ၅၇

၃၃။ နိဗ္ဗာန်သဘောကိုလျှော့ပါးမှုမရှိ … ၅၇

၃၄။ သမုဒ္ဒရာ၌ငါးကြီးပမာ … ၅၈

၃၅။ စောဒနာတက်အဖြေသွက် … ၆၀

၃၆။ ပဝိဝေကဋ္ဌ … ၆၂

၃၇။ အသင်္ခတဋ္ဌ … ၆၃

၃၈။ အမတဋ္ဌ … ၆၄

၃၉။ လက္ခဏာရေးသုံးပါး၌ဝင်ပုံ … ၆၅

၄၀။ တိုက်တွန်းခြင်းဥယျောဇဉ် … ၆၈

၄၁။ နိဂုံး … ၇၀

www.dhammaransi.com

နိဒါန်း

ဤကျမ်းစာကား လေးပါးသော သစ္စာတရားတို့၏ မြန်မာဘာသာပြန်အနက်, ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ် အသွယ်သွယ် အဝံ၀ အစစ အရာရာ ထက်ဝန်းကျင်အကြောင်းအရာများကို ကောင်းစွာဘော်ပြထားသော ကျမ်းစာဖြစ်ရာ သဘောနှင့်အမည် လိုက်လျောညီစွာပင် **စတုသစ္စဒီပနီ**ဟု ဤကျမ်းစာကို ရေးသားတော်မူသော **ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး** ကိုယ်တိုင်ပင် အမည်မှတ်၍ ကမ္ပည်းတပ်ခဲ့သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဤသို့ ကမ္ပည်းတပ်ခဲ့သော ဤစတုသစ္စဒီပနီကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြည့်က အဆုံးသတ် သစ္စာတရားဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့ ဧကန်ရောက်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်း ကောင်းစွာဖြစ်မည်ကို ယုံမှားစရာမရှိပေ။

စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ၊
ယထာဘူတံ အဒဿနာ။
သံသရိံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ၊
တာသု တာသွေ၀ ဇာတိသု။ ။

ဟု လေးသစ္စာကို သေချာမိမိ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိခြင်းကြောင့် ဘဝများစွာတို့၌ ရှည်လျားလှစွာ ကျင်လည်ရသည် ဖြစ်ကြောင်းကို ဆိုထားရာ သစ္စာလေးအင်ကို အဟုတ်အမှန် သိမြင်က ထိုထိုဘ၀တို့၌

www.dhammaransi.com

ရှည်လျားလှစွာ မကျင်လည်ရတော့ပေ၊ ထို့ကြောင့် သစ္စာ ၄-ပါးတရားတော်ကြီး၏ အနက်သဘောများကို သိရှိ နားလည်လိုသော အမျိုးသားတို့သည် ဤစတု သစ္စဒီပနီကျမ်းကို ကြိုးပမ်းနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ကျမ်းပြုအမော် ဇာတာတော်

ကျမ်းပြုအမော် ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး သည် ကား ဒီပဲရင်းမြို့နယ် စိုင်ပြင်ရွာ ဇာတိ အဘ ဦးထွန်းသာ,အမိ ဒေါ်ကျုံးတို့မှ ကော ဇာ သက္ကရာဇ် ၁၂၀၈-ခုနှစ် နတ်တော် လဆန်း ၁၃-ရက် အင်္ဂါနေ့သည့် တချက်တီးကျော် ၂-ပါဒ်၊ ၂-မိဇ္ဇနာ၊ ၅-ပြန်၊ ၈-ခရာ၊ သိဟ်လင်္ဂ၊ တူစန်း၊ တနင်္ဂနွေ တြင်း၊ တနင်းလာ နဝင်း၊ ၉-လုံး ၂-ပါဒ် ထက် လင်္ဂစီးလျက် ဗိရဏီနက္ခတ် မွန်းတည့်လတ် သော မင်္ဂလာအချိန်တွင် သားမြတ် သားဦး မိးရှူး သန္ဓေစင် ဖွားမြင်တော် မူလေသည်။

နိမိတ်ဖော်ပြ အမည်တော်ရ

ဖွားမြင်တော်မူပြီး မကြာမြင့်မီပင် ဖွားသန္ဓေစင်ရာ မင်္ဂလာအိမ်တော်၏အနီး မန်ကျည်းပင်၌ ထောင် ၍ထားအပ်သော ဝါးလုံးမှ သက်တံ ပေါက်ပြီးလျှင် ၎င်းသက်တံသည် ဖွားသန္ဓေစင်ရာ မင်္ဂလာအိမ်တော်ကို လက်ျာရစ်လှည့်လျက် အိမ်ခေါင်မှ အထက် ကောင်းကင်သို့ တက်သွားသည်ကို လူအများတွေ့ရှိ ရသဖြင့် မင်္ဂလာနိမိတ်ကိုအစွဲပြု၍ မောင်တက်ခေါင်

www.dhammaransi.com

ဟု ဗျူပ္ပတ္တိနိမိတ် ကောင်းဟိတ် မင်္ဂလာနှင့် အညီ အမည်နာမ ဘွဲ့ချီသ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြလေသည်။

ဗျူပ္ပတ်အညီ ဘွဲ့တော်ချီ

ထိုင်း မောင်တက်ခေါင် သည် အရှယ်တော်မြောက် ကျောင်းနေချိန်သို့ ရောက်လျှင် ရွာဦး ကျောင်းဆရာတော်ကြီး ဦးဓမ္မ မဟာထေရ် အထံတော်၌ အပ်နှံထားရာ သူငယ်တို့ တတ်အပ်သော အရပ်ရပ် အတတ်ပညာများကို တတ်မြောက်ပြီးနောက် ရှင်သာမဏေ အဖြစ်ဖြင့် သာသနာ့ဘောင်သို့ တက်ရောက်တော်မူရကား- မောင်တက်ခေါင်- ဟူသော ဝေါဟာရမှ ထက်မြက်စူးရှ လျင်မြန်လှသော ဉာဏ်ရှိမှုကိုစွဲ၍ ရှင်ဉာဏ-ဟု ဗျူပ္ပတ္တိနိမိတ် ကောင်းဟိတ် မင်္ဂလာနှင့်အညီ အမည်နာမ ဘွဲ့ချီသ၍ နောက်မှ တဖန် ခေါ်ဝေါ်ကြပြန်လေသည်။

ဓမ္မာစရိယ ဆန့်ထောက်ရ

ထိုင်းနောက်သက်တော် ၂၀-ကျူး၍ ရဟန်းဘဝသို့ ကူးတော်မူပြီးလျှင် [သုဒဿန ဝရ ဓမ္မသာမိ မဟာ ဓမ္မရာဇဂုရု, သုဒဿနဝဇ အတုလမိပတိ သီရိပဝရ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု]ဟူသော တံဆိပ်တော် ၂-ထပ်ရ သံဃာ ၁၀၀၀-ကျော် စာချ မန္တလေးမြို့ စံကျောင်းဆရာတော် မဟာထေရ်ကျော်ကြီးထံတော်ဝယ် ပညာရင်နို့ သောက်စို့မှီဝဲနေစဉ်မှာပင် ထိုင်းဆရာတော်ကြီး၏ အန္တေဝါသိက တပည့်ကြီးဖြစ်သော [လုံပဏ်,လင်းပဏ်၊ ဤနှစ်တန်၊ ဘယ်ပဏ်သာ၍ တတ်သနည်း]ဟု ပညာရှိများ နှုတ်၌ အ

www.dhammaransi.com

(၈) နိဒါန်း

ထပ်ထပ် ရွတ်ဆိုခံရသော **စလင်း ဦးပဏ္ဍိစ္စမထေရ်** ထံတော်၌ ပိဋကတ်အခြေ တတ်မြောက်ခိုင်မြဲတော်မူလေသဖြင့် ပဌမစာချ ဆန်ထောက်တော် ရလျက် တပည့်အများ စာပေပို့ချ သင်ကြားပေးနေစဉ်မှာပင် ၁၂၄၁-ခုနှစ်၌ ပါရမီဒီပနီကျမ်းကို ပြုစုတော်မူလေ၏။

ကျော်စောသတင်း တံဆိပ်နှင်း ၁၂၄၈- ခုနှစ်သို့ ရောက် လတ်သော် ရတနာပုံ နေပြည်တော် မန္တလေး မြို့ စံကျောင်း တိုက်ဝိဟာရမှ ပြောင်းရွှေ့တော်မူခဲ့၍ **မုံရွာမြို့ လယ်တီကျောင်းတိုက်ကြီး** ကို တည်ထောင် ဖန်ဆင်းတော်မူကာ အရပ်ရပ်မှ ပညာရင်နို့သောက်စို့ရန် ရောက်လာကြသော များစွာသောင်းသောင်း တပည့်သံဃာအပေါင်းတို့အား စာပေပို့ချတော်မူခြင်း, တကာတကာမအပေါင်းတို့အား တရားရေအေး တိုက်ကျွေးဆုံးမတော်မူခြင်း, ပါဠိဘာသာ- မြန်မာဘာသာ ၂-ဖြာသောကျမ်းဂန်တို့ကို ရေးသားပြုစုတော်မူခြင်း, အမြို့မြို့ အရွာရွာသို့ လှည့်လည်တော်မူလျက် တရားအမြိုက် မိုးကို တဖြိုးဖြိုး သွန်းချတော်မူခြင်း, အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာအရပ်ရပ်တို့ကို တပ်အပ်သေချာ ဖြေကြား ရှင်းလင်းတော်မူခြင်း-စသော ဂုဏ်အပေါင်းတို့ကြောင့် လယ်တီဆရာတော်ကြီး-ဟု အာရှ,ဥရောပ အနှံ့ တအံ့တဩ ကျော်စောကိတ္တိ ဂုဏ်ရှိန်ညီး၍ ထွန်းလင်းဘိရကား တိုင်းကြီး, ပြည်ကြီးရှင်-ဘုရင်မင်းတို့က **အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ**-ဟူသော ပါဠိ ဂုဏ်ဟိုင်

www.dhammaransi.com

ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဖြင့်၎င်း, ဒီလစ်-ဟူသော အင်္ဂလိပ် ဂုဏ်ဟိတ် ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ဖြင့်၎င်း ဆက်ကပ်လှူဒါန်း ပူဇော်သည်ကို ခံယူရရှိတော်မူလေသည်။

သဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာ

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် သာမဏေဖြစ်စဉ်က ကျေးစေခဏ်းရတုကို စီရင်တော်မူလေသည်၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ ဒီပနီ, ဝိနိစ္ဆယ, သံခိပ်, ဋီကာ, နိဿယ, ပုစ္ဆာ-ဝိသဇ္ဇနာ, ဝိသောဓနီစသော ကျမ်းပေါင်း မြောက်မြားစွာ တို့ကို ရေးသား စီရင်တော်မူခဲ့ပြီး သည့်နောက်—

ဧဝံ မဟာနုဘာဝဿ၊ယံ နာမေတံ မဟေသိနော။

န ဘယေန န လဇ္ဇာယ၊မရဏဝသ မာဂတံ။ ။

ဟူသော ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော အာနုဘော်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည့် သဗ္ဗညု ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကြီးသော်မှ ရှောင်ကွင်း၍မလွတ်နိုင်၊ ကြောက်ရွံ့မဲ့ကင်း သေမင်းအလိုသို့ ပါတော်မူရဘိသို့ ဘုရားရှင်၏တပည့် သာဝက ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော် မဟာထေရ်မြတ်ကြီး သည်လည်း ၁၂၈၅-ခုနှစ် ပဥ္စမဝါဆိုလပြည့် ဗုဒ္ဓဟူး နေ့ ၂-နာရီ မိနစ် ၃၀-အချိန်တွင် ပျဉ်းမနားမြို့၌ ကြောက်ရွံ့မဲ့ကင်း သေမင်းအလိုသို့ ပါတော်မူရ ချေပြီ။

www.dhammaransi.com

(၈) နိဒါန်း

ပုံနှိပ်စေခြင်း နှလုံးသွင်း

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူပြီးနောက်၌ စီရင်တော်မူခဲ့သော ကျမ်းစာများ မတိမ်ကော မပပျောက်စေရန်ငှာ, တပည့် နောက်သား လူအများတို့ မှတ်သားကြည့်ရှု သတိပြုသဖြင့် ဉာဏ်စဉ်တိုးပွား နိဗ္ဗာန်တိုင် အကျိုးများစေရန်ငှာ ရည်သန်ရိုးရင်း နှလုံးသွင်းရှိရကား ဆရာ ဦးခင်စိုး [သာသနဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယ]နှင့် ဆရာဦးသိန်းဟန်(၁), ဦးတင်နွယ်, ဦးဟန်ထွန်း, ဦးပု, ဦးရွှေဖူး, ဦးသိန်းဟန်(၂) ဟံသာဝတီ ပါဠိဆရာများအဖွဲ့က အက္ခရာပုဒ်ရင်း မချွတ်ယွင်းစေရအောင် ကောင်းစွာ တည်းဖြတ် ကြပ်မ သုတ်သင် ပြင်ဆင်ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်အပ်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

"ဟံသာဝတီ"

www.dhammaransi.com

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး စီရင်တော်မူအပ်သော ကျမ်းစာများ

၁။ *အနတ္တဒီပနီ။
၂။ အနတ္တပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ။
၃။ *အနတ္တ ဝိဘာဝနီ ပါဠ်နိဿယ။
၄။ *အနတ္တာနိသံသ။
၅။ *အနတ္တဒီပနီ ကျမ်းသစ်။
၆။ အနုဒီပနီပါဌ်။
၇။ အမိန့်တော်ပြန်တမ်း။
၈။ *အလင်းကျမ်း။
၉။ အန္တရာယ်ကင်းဘုရားရှိခိုးအကျဉ်းအကျယ်။
၁၀။ *အန္တရာယ်ကင်း ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မဝါ။
၁၁။ *အာဇီဝဋ္ဌမက အဆုံးအဖြတ်။
၁၂။ *အာနာပါနဒီပနီ။
၁၃။ *အာဝေနိက ဂုဏ်တော်ပါဠ်နိဿယ။
၁၄။ *အာဟာရဒီပနီ။
၁၅။ ဣဏပရိဘောဂဝိနိစ္ဆယ။
၁၆။ *ဥပသမ္ပဒ ဝိနိစ္ဆယ။
၁၇။ ဥရောပအလင်းပြကျမ်း။
၁၈။ *ဥတ္တမပုရိသဒီပနီ။
၁၉။ *ကမ္မဋ္ဌာနဒီပနီ။
၂၀။ *ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး။
၂၁။ *ခရစ်ယန် ပုစ္ဆာ အဖြေကျမ်း။

---

* ကျွန်ုပ်တို့ ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်ပြီးကျမ်းများကို ခရေပွင့်အမှတ်အသားဖြင့် ပြသထားပါသည်။

www.dhammaransi.com

(ည) လယ်တီဆရာတော် ကျမ်းစာများ

၂၂။ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်သစ္စာလက်ာကျမ်း။
၂၃။ ဂမ္ဘီရကဗျာကြီး။
၂၄။ ဂမ္ဘီရကဗျာ ဒီပနီပါဌ်။
၂၅။ ဂါရဝဝိနိစ္ဆယပါဌ်။
၂၆။ *ဂုဏ်တော် ၉-ပါးနှင့် ဘာဝနာ ၄၀။
၂၇။ *ဂေါဏသုရာ ဒီပနီ။
၂၈။ *စတုသစ္စဒီပနီ။
၂၉။ *စက်ပရိတ်တော်ကြီး။
၃၀။ *စေတိယင်္ဂဏဝိနိစ္ဆယ။
၃၁။ ဒဠှီကမ္မဒီပနီပါဌ် နိဿယ။
၃၂။ *ဒါနာဒိ ဒီပနီ။
၃၃။ *ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနာ ဝိနိစ္ဆယ။
၃၄။ ဋ္ဌနိရဟာန်းကမ္မဝါ။
၃၅။ *ဓမ္မဒီပနီ။
၃၆။ *ဓမ္မစကြာနှင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ်
ပါဠိတော်နိဿယ။
၃၇။ *ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းသစ်။
၃၈။ *နိယာမဒီပနီ။
၃၉။ နိရုတ္တိ ဒီပနီပါဌ်။
၄၀။ နိရုတ္တိဒီပနီနိဿယ။
၄၁။ *နိဂ္ဂဟသြဝါဒကထာ။
၄၂။ *နိဗ္ဗာနဒီပနီ။
၄၃။ *နိဗ္ဗာနဝိသဇ္ဇနာ။
၄၄။ နိဗ္ဗာန မဂ္ဂဒီပနီ။

www.dhammaransi.com

၄၅။ *နိုင်ငံတွင်း-လယ်တီပုဏ္ဏာအဖြေ
ပေါင်းချုပ်။

၄၆။ *နိုင်ငံခြား-လယ်တီ ပုဏ္ဏာအဖြေ
ပေါင်းချုပ်။

၄၇။ *ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒီပနီ။

၄၈။ *ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကျဉ်းလင်္ကာ။

၄၉။ *ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အကောက်။

၅၀။ ပဋ္ဌာနုဒ္ဒေသ ဒီပနီပါဠ်နိဿယ။

၅၁။ ပဋ္ဌာန နိဒ္ဒေသပါဠ်။

၅၂။ *ပဓာနသုတ် ပါဠိတော်နိဿယသစ်။

၅၃။ ပရမတ္ထဒီပနီပါဠ်။

၅၄။ ပရမတ္ထဒီပနီ နိဿယ (ပ-ဒု)။

၅၅။ *ပရမတ္ထ သံခိပ်ကျမ်း။

၅၆။ ပရိဝါသ် ကမ္မဝါ။

၅၇။ *ပဋ္ဌသီလ ဝိနိစ္ဆယ။

၅၈။ ပဋ္ဌက် ဒီပနီပါဠ်။

၅၉။ *ပုဏ္ဏောဝါဒကမ္မဋ္ဌာန်း။

၆၀။ *ပြင်သစ်ပုဏ္ဏာဝိသဇ္ဇနာကျမ်း။

၆၁။ *ပါရမီဒီပနီ။

၆၂။ *ဗုဒ္ဓဘာသာ,ဗြာဟ္မဏဘာသာ ၂-ဘာသာ
ရှင်းလင်းချက်။

၆၃။ *ဗောဓိပက္ခိယဒီပနီ။

၆၄။ ဘယဝိနာသက ဒီပနီ။

၆၅။ *ဘာဝနာဒီပနီ။

www.dhammaransi.com

(၄) လယ်တီဆရာတော် ကျမ်းစာများ

၆၆။ *ဘာသာရေး-လယ်တီပုစ္ဆာအဖြေ
ပေါင်းချုပ်။
၆၇။ *မဟာသရဏဂုံကြီး ပါဠိ,နိဿယ။
၆၈။ *မဟာသယနဒီပနီ။
၆၉။ *မဟာသမာကျေးစေခဏ်းရေတု။
၇၀။ *မင်္ဂလသုတ် ပါဠိတော်နိဿယ။
၇၁။ *မဂ္ဂင်ဒီပနီ။
၇၂။ *မူလပရိယာယ သုတ္တတ္ထဒီပနီ။
၇၃။ *မိုးပရိတ်တော်ကြီးနှင့် မိုးကမ္ဗဝါ။
၇၄။ *ရုပ်ပွားဆင်းတုပုစ္ဆာအဖြေ။
၇၅။ ရုပ်ပိုင်းအကျဉ်းနှင့် သုတ်ပါဠိတော်၊
၇၆။ *ရူပဒီပနီ။
၇၇။ *ရောဂန္တရ ဒီပနီ။
၇၈။ *လက္ခဏာဒီပနီ။
၇၉။ လက္ခဏာတော်ကြီးဘုရားရှိခိုး။
၈၀။ လန်ဒန်ဒေဝီပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာပါဠိနိဿယ။
၈၁။ ဝဿဝါသိက ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ။
၈၂။ *ဝိကာလ ဘောဇနအဆုံးအဖြတ်။
၈၃။ *ဝိနယ သံခိပ်ကျမ်း။
၈၄။ *ဝိနိစ္ဆယ သူစိကျမ်း။
၈၅။ *ဝိပဿနာ ဒီပနီ။
၈၆။ *ဝိရတီ သီလဝိနိစ္ဆယ။
၈၇။ ဝိဝဋ္ဋဒီပနီ။
၈၈။ *ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ ဒီပနီ။
၈၉။ *သရဏဂုံ ဝိနိစ္ဆယကျမ်းသစ်။

www.dhammaransi.com

၉၀။ *သသင်္ခါရ အသင်္ခါရဝိနိစ္ဆယ။
၉၁။ *သင်ပုံးကြီးသံခိပ်။
၉၂။ *သစ္စတ္တ ဒီပနီ။
၉၃။ သတ္တင္ဂ္ဂါနကောသလ္လ ဒီပနီ။
၉၄။ *သတ်ပုံသံခိပ်။
၉၅။ သဒ္ဒသံခိပ်ကျမ်း။
၉၆။ သာသနဒါယဇ္ဇ ဒီပနီ။
၉၇။ *သာသန ဝိသောဓနီ။
၉၈။ *သာသနသမ္ပတ္တိ။
၉၉။ *သိက္ခာဂဟဏ ဝိနိစ္ဆယ။
၁၀၀။ သီလ ဝိနိစ္ဆယ။
၁၀၁။ *သုကုမာရ ဒီပနီ။
၁၀၂။ *သောမနဿုပေက္ခာဒီပနီ။
၁၀၃။ *သံဝေဂလေးချိုးနှင့် အဓိပ္ပါယ်။

www.dhammaransi.com

စတုသစ္စဒီပနီ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ခန္ဓာစသည်ပြဆိုချက်

ခန္ဓာငါးပါး

ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ရူပံ၊
ဝေဒနာ ပုပ္ဖုဠူပမာ။
မရီစိကူပမာ သညာ၊
သင်္ခါရာ ကဒလူပမာ။
မာယူပမဉ္စ ဝိညာဏံ၊
ဒေသိတာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။ ။

(ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်လာ ဖေဏပိဏ္ဍောပမသုတ်။)

ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ၊ ငါဟုစွဲလမ်းအားထားစရာ အနှစ်သာရ ဘာမျှမရှိ ပေါင်းပြီးစုတွဲ ရေမြှုပ်ခဲကြီးနှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ပုပ္ဖုဠူပမာ၊ ငါဟုစွဲလမ်းအားထားစရာ အနှစ်

သာရ အတ္တဟု ဆိုအပ်သော ကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်သာရ ဘာမျှမဘက် ဆူဝေတက်သည့်ရေပွက်နှင့် တူသော ဥပမာရှိ၏။ သညာ၊ သညာသည်။ မရီစိကူပမာ၊ ငါးပါးလုံးဖြစ်သော ... ဟုဆိုအပ်သော ... အနှစ်သာရ ဘာမှမကပ် တံလျှပ်နှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။ သင်္ခါရာ၊ ဖဿ, စေတနာ အစရှိသောသင်္ခါရတို့သည်။ ကဒလူပမာ၊ ငါးပါးလုံး အားထားစရာ အနှစ်သာရအတ္တဟု ဆိုအပ်သော ကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်မပါ အကာကိုမျှ ရှာမရသော ငှက်ပျောတုံးကြီးနှင့်တူသော ဥပမာရှိကုန်၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ မာယူပမံ၊ ငါးပါးလုံး အားထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တဟု ဆိုအပ်သော ကိုယ်၏မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်အမာ ရှာ၍မရ မျက်လှည့်ပြသော အမှုကြီးနှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။ ဉာတိ၊ ဤသို့။ အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ အာဒိစ္စနွယ်ဘွား မြတ်ဘုရားသည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

အာယတန ၁၂-ပါး

သုညောဂါမော သုညောဂါမောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဆန္နေတံ အဇ္ဈတ္တိကာနံ အာယတနာန မဓိဝစနံ၊ စက္ခာယတနဿ, သောတာယတနဿ, ဃာနာယတနဿ, ဇိဝှါယတနဿ, ကာယာယတနဿ, မနာယတနဿ။

ဂါမဃာတကာ စောရာတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဆန္နေတံ ဗာဟိရာနံ အာယတနာနမဓိဝစနံ၊

www.dhammaransi.com

ရူပါယတနာနံ့,သဒ္ဒါယတနာနံ့,ဂန္ဓာယတနာ-
နံ့, ရသာယတနာနံ့, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနာနံ့,
ဓမ္မာယတနာနံ။

(သဠာယတနသံယုတ် ပါဠိတော်။)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သုညောဂါမော-သုညော-
ဂါမောတိ၊ ရွာပျက်ကုန်းကြီး-ရွာပျက်ကုန်းကြီး ဟူ
သော။ ဧတံအဓိဝစနံ၊ ထိုအမည်သည်။ ဆန္နံ၊ ခြောက်
ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနံ၊ မိမိအတွင်း၌ ဖြစ်၍နေ
ကုန်သော။အာယတနာနံ၊အာယတနတို့၏။ အဓိဝစနံ၊
အမည်တည်း။ စက္ခာယတနဿ၊ မျက်စိ၏ဂုဏ်း၊ သော
တာယတနဿ၊ နား၏ဂုဏ်း။ ဃာနာယတနဿ၊ နှာ
ခေါင်း၏ဂုဏ်း၊ ဇိဝှါယတနဿ၊ လျှာ၏ဂုဏ်း။ ကာယာ
ယတနဿ၊ ကိုယ်၏ဂုဏ်း။ မနာယတနဿ၊ စိတ်၏ဂုဏ်း။
အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဂါမဃာတကာ စောရာတိ၊
ရွာကို ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက် လုယက်သတ်ဖြတ် တတ်သော
သူခိုးကြီး ထားပြကြီးတို့ ဟူသော။ ဧတံ အဓိဝစနံ၊
ထိုအမည်သည်။ ဆန္နံ၊ ခြောက်ယောက်ကုန်သော။
ဗာဟိရာနံ၊ ပြင်ဘက်ရန်ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊
အာယတနတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ရူပါ
ယတနာနံ၊ အဆင်းတို့၏ဂုဏ်း။ သဒ္ဒါယတနာနံ၊ အသံ
တို့၏ဂုဏ်း။ ဂန္ဓာယတနာနံ၊ အနံ့တို့၏ဂုဏ်း။ ရသာ
ယတနာနံ၊ အရသာတို့၏ဂုဏ်း။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနာနံ၊
အတွေ့အထိတို့၏ဂုဏ်း။ဓမ္မာယတနာနံ၊ဓမ္မာရုံတို့၏ဂုဏ်း။
အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

www.dhammaransi.com

ဓာတ် ၁၈-ပါး

အဋ္ဌာရသဓာတုယော စက္ခုဓာတု, သော
တဓာတု, ဃာနဓာတု, ဇိဝှါဓာတု, ကာယ
ဓာတု, ရူပဓာတု, သဒ္ဒဓာတု, ဂန္ဓဓာတု,ရသ
ဓာတု, ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု, စက္ခုဝိညာဏဓာတု,
သောတဝိညာဏဓာတု,ဃာနဝိညာဏဓာတု,
ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု, ကာယဝိညာဏဓာတု,
မနောဓာတု, မနောဝိညာဏဓာတု,ဓမ္မဓာတု။
(သင်္ဂြိုဟ်ပါဠိ ဓာတ် ၁၈-ပါး။)

ဤ ၁၈-ပါးသော တရားစုသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ တို့၏အလိုကို တရံတဆစ်မျှ လိုက်ခြင်းမရှိ၊ မိမိ မိမိ တို့၏ သဘောကိစ္စကိုသာ ရွက်ဆောင်မှုကြောင့် **ဓာတု** ဟူ၍ ခေါ်သည်။

အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေတီတိ ဓာတု။ ။**အတ္တ နော**၊ မိမိ၏။ **သဘာဝံ**၊ သဘောကိုသာ။ **ဓာရေတိ**၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဓာတု၊ ဓာတ် မည်၏။

ဓာတ်သုံးပါးတွဲ—ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်

(၁) လောကသမုဒယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာ မိ လောကနိရောဓဉ္စ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကသမုဒယော၊ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ, တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော,ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ, ဝေဒနာ ပစ္စယာတဏှာ,တဏှာ ပစ္စယာ ဥပါဒါနံ,

www.dhammaransi.com

ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

(၂) သောတဉ္စပဋိစ္စ သဒ္ဒေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတ ဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿ ပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာ ပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန-ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

(၃) ဃာနဉ္စ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာန ဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿ ပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

(၄) ဇိဝှဉ္စ ပဋိစ္စ ရသေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝှါဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ

ဝေဒနာ, ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ, တဏှာ
ပစ္စယာ ဥပါဒါနံ,ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ,
ဘဝပစ္စယာဇာတိ, ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ
မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿု
ပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝ
လဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

(၅) ကာယဉ္စ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာ
ယဝိညာဏံ, တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိဖဿော, ဖဿ
ပစ္စယာ ဝေဒနာ,ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ,
တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ, ဥပါဒါနပစ္စယာ
ဘဝေါ, ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ, ဇာတိပစ္စယာ
ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါ
မနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ
ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော
ဟောတိ။

(၆) မနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာ
ဏံ, တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော, ဖဿ
ပစ္စယာ ဝေဒနာ, ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ,
တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ, ဥပါဒါနပစ္စယာ
ဘဝေါ, ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ, ဇာတိပစ္စယာ
ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ
ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေ
တဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမု
ဒယော ဟောတိ။ ဝေဋ္ဌ ဘိက္ခဝေ လောက
သမုဒယော။

www.dhammaransi.com

(၇) ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကနိရောဓော၊ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ, တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော, ဖဿ နိရောဓာ ဝေဒနာ နိရောဓော, ဝေဒနာ နိရောဓာ တဏှာနိရောဓော, တဏှာ နိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော, ဥပါဒါန နိရောဓာ ဘဝနိရောဓော, ဘဝနိရောဓာ ဇာတိ နိရောဓော, ဇာတိ နိရောဓာ ဇရာ မရဏာ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿု ပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။ပ။ ဝေဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကနိရောဓော။
(နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်။)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ လောကသမုဒယဉ္စ၊ လူ သတ္တဝါအဘန်ဘန်ဖြစ်ပွား၍ နေပုံကိုငှင်း။ လောက နိရောဓဉ္စ၊ လူသတ္တဝါ ဖြစ်ပွားချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းပုံကို ငှင်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ငါဘုရားဟောတော်မူအံ့၊ ဘိက္ခ ဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ လောက သမုဒယော၊လူသတ္တဝါအဘန်ဘန်ဖြစ်ပွား၍နေမှုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ စက္ခုဉ္စ၊ စက္ခုဓာတ် ကိုငှင်း။ ရူပေစ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်ဟူသော ရူပဓာတ် တို့ကိုငှင်း။ ပဋိစ္စ၊ အစွဲပြု၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခု ဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တိဏ္ဏံ၊ စက္ခုဓာတ်, ရူပဓာတ်, စက္ခုဝိညာဏဓာတ် ဟူသော ဓာတ်သုံးပါးတို့၏။သင်္ဂတိ၊ပေါင်းဆုံစည်းဝေး လုံးထွေး

www.dhammaransi.com

ထိခိုက်မှုသည်။ ဖဿော၊ ဖဿတရားမည်၏။ ဖဿ ပစ္စယာ၊ ဖဿတရားဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ခံစားမှုဟူသော ဝေဒနာတရားသည်။သမ္ဘဝတိ၊ဖြစ်ပေါ်၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။တဏှာ၊ တဏှာတရားသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ ထဏှာဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ အပြင်းအထန်စွဲလန်းတတ်သော ဥပါဒါန်တရားသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဥပါဒါန်တရားဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ဘဝသစ်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။ဇာတိ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဇာတိတရားသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်။ ဇရာ၊ ရင့်ရော်အိုမင်းခြင်းငှင်း။ မရဏ၊ ချုပ်ဆုံးပျက်စီးခြင်းငှင်း။ သောက၊ စိုးရိမ်ပူပန်ရခြင်းငှင်း။ ပရိဒေဝ၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းရခြင်းငှင်း။ ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲရခြင်းငှင်း။ ဒေါမနဿ၊ နှလုံးမသာယာ ဖြစ်ရခြင်းငှင်း။ ဥပါယာသာ၊ သက်ကြီးမိုလိုက် ငင်ရှိုက်ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်ငှင်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ သုခမဘက် သက်သက် ဒုက္ခစု ဒုက္ခခဲကြီးဖြစ်၍နေသော။ ဧတဿ၊ ထိုဝင့်တရား၏။ သမုဒယော၊ ပွားစီးဖြစ်ထွန်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

[သောတ, ဃာန,ဇိဝှါ, ကာယ,မနကို အရင်းတည်၍ ဟောသော ပါဠိတော်စုမှာလည်း ဤအတိုင်းပင်သိ။ ။တယောက် တယောက်သော

www.dhammaransi.com

သတ္တဝါ၏ ဘဝ အဆက်ဆက်ဖြစ်ပေါ်၍ နေမှုဒွ တခုတခုသော ဖြစ်ပေါ်ရန် အစကို ဓာတ်သုံးပါး သုံးပါးတွဲဘက်၍ ပြတော်မူပေသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နည်းပေတည်း။]

(၁) စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခု ဝိညာဏံ။ ။(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ။)

(၂) သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဒေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတ ဝိညာဏံ။ ။(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ။)

(၃) ဃာနဉ္စ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာန ဝိညာဏံ။ ။(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ။)

(၄) ဇိဝှါဉ္စ ပဋိစ္စ ရသေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝှါ ဝိညာဏံ။ ။(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ။)

(၅) ကာယဉ္စ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယ ဝိညာဏံ။ ။(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ။)

(၆) မနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနော ဝိညာဏံ။ ။(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ။)

သုံးပါးခြောက်လီသည် ၁၈-ပါးဖြစ်၏။

ပထဝီ,တေဇော,ဝါယော ဤသုံးပါးကို ဖောဋ္ဌဗ္ဗယူ၊ ဓမ္မဓာတ်ဆိုသည်ကား ရှေ့ဓာတ် ၁၇-ပါးကို ချန်လှပ်၍ ထို ၁၇-ပါးတို့မှ ကြွင်းကျန်သော ကုသိုလ် တရား, အကုသိုလ်တရား, အဗျာကတတရား အလုံးစုံကို ဓမ္မ ဓာတ်ဆိုသည်။

ခန္ဓာစသည် ပြဆိုချက် ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၂-သစ္စာအနက် ၁၆-ချက် ပါဠိအနက်

ပါဠိတော်

(၁) ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌော, သင်္ခတဋ္ဌော, သန္တာပဋ္ဌော,ဝိပရိဏာမဋ္ဌော။

(၂) သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌော, နိဒါနဋ္ဌော, သံယောဂဋ္ဌော, ပလိဗောဓဋ္ဌော။

(၃) နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော, ပဝိဝေကဋ္ဌော,အမတဋ္ဌော,အသင်္ခတဋ္ဌော။

(၄) မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌော,ဟေတုဋ္ဌော,ဒဿနဋ္ဌော,အဓိပတေယျဋ္ဌော။

(ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်)

မြန်မာပြန်

ဒုက္ခသစ္စာအနက် ၄-ချက်

(၁) ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပီဠနဋ္ဌော၊နှိပ်စက်တတ် နှိပ်စက်ခြင်းသဘောလည်းတပါး။

(၂) သင်္ခတဋ္ဌော၊ အဘန်ဘန်ပြုပြင် ထူထောင်အပ်သော သဘောလည်းတပါး။

(၃) သန္တာပဋ္ဌော၊ အဘန်ဘန်ပူလောင်စေအပ် ပူလောင်စေတတ်သော သဘောလည်းတပါး။

(၄) ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ဖရိုဖရဲဘောက်လဲဘောက်ပြန် ဖြစ်ခြင်းသဘောလည်းတပါး။

www.dhammaransi.com

အကြောင်းတရားသည် ဤလေးပါးသော တရားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုတရားသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏၊ ပညာရှိတို့ ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းလှသော ဘေးဘယဒုက္ခ မျိုးဧကန် အမှန်ဖြစ်၏ ဟူလိုသည်။ ။တေဘူမက သင်္ခါရတရားစုသည် ဤလေးပါးသော သဘောအနက် နှင့် ပြည့်စုံသည်ချည်းဖြစ်၍ ဒုက္ခသစ္စာချည်း အမှန်ဖြစ် လေသတည်း။

သမုဒယသစ္စာအနက် ၄-ချက်

(၁) သမုဒယဿ၊ လောဘဟူသော သမုဒယ သစ္စာ၏။ အာယူဟနဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဝဋ္ဋ၊ ဒုက္ခအမှုကို စုဆောင်းဆည်းပူးခြင်းသဘောလည်းတပါး။

(၂) နိဒါနဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဝဋ္ဋ၊ ဒုက္ခအမှုတို့ကို တရံမစဲ အမြဲမပြတ် ဆောင်နှင်းခြင်းသဘောလည်း တပါး။

(၃) သံယောဂဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဝဋ္ဋ၊ ဒုက္ခအမှုတို့ နှင့်သာ လွန်စွာယှဉ်တွဲ အမြဲ့နှောင်ခြင်း သဘော လည်းတပါး။

(၄) ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ ဒုက္ခလက်မှ မထွက်ရ အောင် နှောင့်ရှက်တားမြစ်ခြင်း သဘောလည်းတပါး။

အကြောင်းတရားသည် ဤလေးပါးသောသဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုတရားသည် ဒုက္ခသမုဒယအမှန်ဖြစ်၏၊ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ဘဝဆက်တိုင်း တိုးပွားစေတတ် သော တရားအမှန်ဖြစ်၏ဟူလိုသည်။ ။တဏှာသည် ထိုလေးပါးသော သဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏။

---

www.dhammaransi.com

နိရောဓသစ္စာအနက် ၄-ချက်

(၁) နိရောဓဿ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော နိရောဓသစ္စာ၏။ နိဿရဏဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်ခြင်းသဘောလည်းတပါး။

(၂) ပဝိဝေကဋ္ဌော၊ နှောင့်ရှက်ခြင်းတို့မှ ဆိတ်ကင်းသော သဘောလည်းတပါး။

(၃) အမတဋ္ဌော၊ပျက်ဆီးခြင်းမရှိသော သဘောလည်းတပါး။

(၄) အသင်္ခတဋ္ဌော၊ အဘန်ဘန် ပြုပြင်ရခြင်းမရှိသော သဘောလည်းတပါး။

အကြင်တရားသည် ဤလေးပါးသောသဘောနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ထိုတရားသည် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းကင်းလွတ်သော တရားအမှန်ဖြစ်၏။ ။နိဗ္ဗာန်တရားသည်သာလျှင် ဤလေးပါးသော သဘောနှင့်ပြည့်စုံ၏။

မဂ္ဂသစ္စာအနက်၄-ချက်

(၁) မဂ္ဂဿ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိသောလောကုတ္တရာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မဂ္ဂသစ္စာတရား၏။ နိယျာနဋ္ဌော၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း သဘောလည်းတပါး။

(၂) ဟေတုဋ္ဌော၊ ဖြူစင်မွန်မြတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းတို့ကို ကောင်းစွာတည်နိုင် ပွားများစေနိုင်သော မူလသဘောလည်းတပါး။

(၃) ဒဿနဋ္ဌော၊ အနမတဂ်သံသရာစက်ဝယ် အိပ်မက်တွင်မျှ မမြင်ဘူးရ ထူးမြတ်လှသော စတုသစ္စဓမ္မကို မြင်ရခြင်းသဘောလည်းတပါး။

www.dhammaransi.com

(၄) အဓိပတေယျဋ္ဌော၊ တဏှာသုံးမျိုး၏ အုပ်စိုးချက်မှ လွန်မြောက်သဖြင့် မိမိအပေါ်တွင် မိမိလျှင် အကြီးအကဲဖြစ်ရခြင်းသဘောလည်းတပါး။

အကြင်တရားသည် ဤလေးပါးသော သဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုတရားသည်သာလျှင် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရန် လမ်းကြောင်းအမှန်ဖြစ်၏။ ။မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားသည်သာလျှင် ဤလေးပါးသော သဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏။

သစ္စာအနက် ၁၆-ချက် ပါဠိအနက်ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၃-ဒုက္ခသစ္စာအနက်
၄-ချက်

အစိပ္ပါယ်

ပီဠနဋ္ဌ, သင်္ခတဋ္ဌ, သန္တာပဋ္ဌ, ဝိပရိဏာမဋ္ဌ, ဒုက္ခသဘောလေးချက်။ ။ထိုလေးချက်တွင် ပီဠနဋ္ဌကား ဒုက္ခသစ္စာ၏ လက္ခဏာရင်းတည်း။ နောက်သုံးချက်ကား ပီဠနဋ္ဌ၏ အပွားတည်း၊ ပီဠနဋ္ဌ ဆိုသည်ကား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုတည်း၊ ထိုနှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှုသည်–

(၁) သင်္ခတကိစ္စနှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု,

(၂) သန္တာပကိစ္စနှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု,

(၃) ဝိပရိဏာမကိစ္စနှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု–

ဟူ၍ သုံးပါး၌၏ ဟူလိုသည်၊ တခုတခုသော တေဘူမကဓမ္မသည် မိမိကို တွယ်တာသော သတ္တဝါကို–

(၁) ရှေးအဘို့၌ သင်္ခတဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏၊

(၂) အလယ်အဘို့၌ သန္တာပဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏၊

(၃) အဆုံးသတ်၌ ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။

www.dhammaransi.com

ဤသို့ **အစ** အလယ် အဆုံး သုံးပါးလုံး၌ ဒုက္ခဒဏ် သုံးချက်နှင့် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှု သည်ပင်လျှင် ပီဠနဋ္ဌ မည်၏ ဆိုလိုသည်။

ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဒုက္ခဒဏ်ချက်

တကြိမ် ရရှိသော ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို-

(၁) **အစ၌ သင်္ခတ ဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်၏၊**

(၂) အလယ်၌ သန္တာပ ဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်၏၊

(၃) အဆုံး၌ ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်၏။

အစ၌ **သင်္ခတဒဏ်ချက်**နှင့် နှိပ်စက်မှု ဆိုသည်ကား ထိုဗြဟ္မာ့ခန္ဓာကို ရခြင်းငှါ ရှေးဘဝ၌ ဈာန်သမာပတ် တရားကို ပွားများအားထုတ်မှု ဟူသော သင်္ခတဒဏ် ချက်နှင့် ပြင်းထန်စွာ နှိပ်စက်မှုတည်း၊ ဈာန်သမာ ပတ်တရားကို ပွားများ အားထုတ်မှု မည်သည် အလွန် ပြင်းထန်သော သင်္ခါရဒုက္ခမှုကြီး ဖြစ်သတည်း၊ လူနှင့် မနီးရာ တောကြီးတောင်ကြီးမှာနေ၍ လူစဉ်မမှီအောင် အပင်အပန်းခံမှ ရနိုင်သော တရားမျိုးတည်း။

အလယ်၌ **သန္တာပဒဏ်ချက်**နှင့် နှိပ်စက်မှု ဆိုသည် ကား ထိုဈာန်သမာပတ် တရား၏ အကျိုးဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် ထိုဗြဟ္မာ့ခန္ဓာ မှ ငါငါဟူသော မာနမီး အမြဲထ၍ သန္တာပဒဏ်ချက် ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အမြဲ နှိပ်စက်၏၊ ထိုအတူ သက္ကာယ

www.dhammaransi.com

ဒိဋ္ဌိမီး, သဿတ ဒိဋ္ဌိမီး, ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိမီး, ဗြဟ္မာ့ ဘုန်းတန်ခိုးဖြင့် ယစ်မူးခြင်း ဟူသော မဒမီး, တရား၌ မေ့လျော့ခြင်း ဟူသော ပမာဒမီး အစရှိကုန်သော ကိလေသာမီး တို့သည် ထကုန်၍ သန္တာပ ဒဏ်ချက်ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အမြဲ နှိပ်စက်ကုန်၏၊ ကိလေသာတို့၏ ပူပန်စေတတ်မှု နှိပ်စက်မှုမည်သည် နှိပ်စက်ဆဲအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သိနိုင်သည်မဟုတ် အကောင်းပင် ထင်ရသည်၊ မိမိအကြိုက်ပင် ထင်ရသည်၊ နောင်တ တဘန် ပူပန်မှု ဖြစ်ပေါ်၍ လာသောအခါမှ ကိလေသာတို့၏ ပူပန်စေမှု နှိပ်စက်မှု ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်၍ လာသည်၊ပုဂ္ဂိုလ်ကပင် ပူပန်မှုမှန်းမသိသော်လည်း ရှေ့သို့ ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်း၍ သွားရန် နောက်ကျ၊ ညစ်ကြေးသော အကြံအစည်ဟူသမျှသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုနှိပ်စက်မှုချည်းသာတည်း၊ ထိုဗြဟ္မာ အသက်ရှည်သမျှကာလ ပတ်လုံး ထိုဗြဟ္မာ့ခန္ဓာမှ ကိလေသာမီး အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွား၍ ထိုဗြဟ္မာကို ထိုခန္ဓာသည် အသက်ထက်ဆုံး နှိပ်စက် ညှဥ်းပန်း၏။

ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်

အခုံး၌ ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်မှုဆိုသည်ကား ထိုခန္ဓာ၏သေဆုံးပျောက်ကွယ်မှုကို ဝိပရိဏာမဒုက္ခဆိုသတည်း၊ ထိုခန္ဓာပျက်ဆုံးသည့်အတွက်ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ယုတ်ညံ့သော ကာမဘုံ ကာမဘဝသို့ လျော့ကျရလေ၏၊ အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် အောက်အဝီစိငရဲသို့ကျအောင်ပင် လျော့ကျရလေ၏၊ခွေး,ဝက်,

www.dhammaransi.com

ကြက်,ငှက်,ခြင်,မှက်,သန်း,ကြမ်းပိုးစသည် ဖြစ်ရပြန်၏၊ ထိုဖြဟ္မာ့ခန္ဓာသည် အဆုံး၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်ဖြင့် ဤမျှလောက်ပြင်းထန်စွာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။

ထိုကြောင့် ထိုဗြဟ္မာ့ခန္ဓာသည် ပီဠနဋ္ဌ,သင်္ခတဋ္ဌ, သန္တာပဋ္ဌ, ဝိပရိဏာမဋ္ဌဟူသော ဒုက္ခအချက်အနက်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။

နတ်ပြည်၌ဒုက္ခဒဏ်ချက်

နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်တို့၏ ခန္ဓာသည်လည်း ခန္ဓာရှင်ဖြစ်သူကို—

(၁) အစ၌သင်္ခတဒဏ်ချက်၊

(၂) အလယ်၌သန္တာပဒဏ်ချက်၊

(၃) အဆုံး၌ ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်နှင့်နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။

(၁) ဤ၌ **သင်္ခတဒဏ်ချက်ဆိုသည်ကား** ဒါနပြုမှု,ဝစီကံများကို လုံ့လြို့စွာစောင့်ထိန်းမှု, စိတ်မနောများကို လုံ့ခြီစွာချုပ်တည်းမှုပေတည်း၊ ထိုအမှုကိုရှေးဘဝ၌ ပြည့်စုံစွာပြုနိုင်မှ နောက်ဘဝ၌ နတ်ခန္ဓာကိုရနိုင်၏၊ စိတ်အလိုသက်သက်နှင့် ရနိုင်သည်မဟုတ်၊ ဒါနမည်သည် တရာတန်ချမ်းသာ၍ နေသော သူကိုတနေ့တည်းနှင့် မွဲစေနိုင်၏၊တထောင်တန် ချမ်းသာ၍ နေသောသူကို တနေ့တည်းနှင့် မွဲစေနိုင်၏၊သီလမှုမည်သည် အစဉ်မြဲလေအောင် လုံ့ခြီစွာ စောင့်ထိန်းမှုအလွန်ကြပ်တည်း၏။

www.dhammaransi.com

ထို ဒါန, သီလမှုကို မပြုဘဲနေခဲ့လျှင် သေသည်၏အခြားမဲ့၌ အပါယ်လေးပါးသို့ ဆင်းရတော့မည်အပြီးဖြစ်၍ မပြုချင်လျှင် မနေသာမှုကြီးစင်စစ်ဖြစ်၏၊ ဒါန,သီလရှိ၍ သုဂတိဘုံဘဝသို့ရောက်ကြရာ၌လည်း ဒါန, သီလသေးသိမ်ခဲ့လျှင် သေးသိမ်ယုတ်ညံ့သော ဘဝသို့ရောက်ပြန်၏၊ ဒါန,သီလကြီးလေလေ အဆင့်ဆင့် မြင့်သည်ထက်မြင့်ရာ၊ မြတ်သည်ထက်မြတ်ရာသို့ ရောက်လေလေဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် နောက်ဘဝ၌ သေးသိမ်ယုတ်ညံ့၍ နေမည်ကိုကြောက်ရသဖြင့် ဒါနမှုနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများစွာအဆုံးခံကြရ၏၊ သီလမှုနှင့်ကိုယ်နှုတ်နှစ်ဖြာ မျိုးစွာကျဉ်းကြပ်ရ၏၊ မပြုချင်မနေသာလှ၍ ပြုကြသော မနေသာမှုကြီးတွေ စင်စစ်တည်း။

မနေသာမှုနှင့်ပြုကြရသောအမှုဟူသမျှသည်ဒုက္ခမှုချည်းစင်စစ်တည်း၊ ဒါန,သီလကိုမပြုဘဲနှင့်ပင် အလိုရှိရာနတ်ခန္ဓာကိုရနိုင်သည်ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဈာန်သမာပတ်ကိုအားမထုတ်ဘဲနှင့် အလိုရှိရာ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာကိုရနိုင်သည်ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုတရားတို့ကို ဘယ်သူပြုပချေအံ့နည်း။

(၂) ထို နတ်ခန္ဓာတို့မှ အလွန် ပြင်းထန်သောရာဂမီးတို့သည် အသက်ထက်ဆုံးထ၍ ထိုနတ်တို့ကို ပူပန်စေကုန်၏၊ ဒေါသမီး,မောဟမီး, သောက, ပရိဒေဝ,ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသမီးတို့သည် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ထကုန်၍ ထိုနတ်တို့ကို ပူပန်စေ

www.dhammaransi.com

ကုန်၏၊ ဤကား နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်တို့၏ခန္ဓာသည် သန္တာပမီးအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ထိုနတ်တို့ကို တရံမစဲ အမြဲနှိပ်စက်ပုံတည်း။

(၃) ပျော်ပါးခံစား၍ နေဆဲအခါ၌ပင်လျှင် ခန္ဓာတို့သည် မီးတောက်ကြီးရုတ်တရက်သေပျောက်သကဲ့သို့ ရုတ်တရက်ချုပ်ပျောက်ကွယ်ဆုံးကုန်၍ ထိုနတ်တို့ကို ယောဂယျအားဖြင့် အပါယ်သို့ လျှောကျစေကုန်၏၊ မိမိ မိမိတို့၏ ခန္ဓာတို့သည်ပင်လျှင် ထိုနတ်တို့ကို အပါယ်သို့ ပစ်ချကုန်၏၊ ဤကား နတ်ခန္ဓာတို့သည် နတ်တို့ကို အဆုံး၌ ဝိပရိဏာမဒုက္ခချက်နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပုံတည်း။

အစ,အလယ်,အဆုံး နှိပ်စက်ခြင်း သုံးပါးတို့တွင် ဗြဟ္မာတို့၌ သင်္ခတဒုက္ခချက် အလွန်ကြီးမား၏၊အလွန်ပြင်းထန်သော သင်္ခတဒုက္ခချက်ကြီးကို ခံနိုင်သည့်အတွက်ကြောင့် အလယ်၌ သန္တာပဒုက္ခချက် သက်သာ၏၊ အဆုံးဖြစ်သော ဝိပရိဏာမဒုက္ခချက်လည်း အလွန်ကြာမြင့်မှ ဆိုက်၏၊ ကမ္ဘာဖြင့် အသက်တမ်းကို ရေတွက်ရ၏။

နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌ သင်္ခတဒုက္ခချက် သက်သာ၏၊ဒါနမှု,သီလမှုမည်သည် ဈာန ဘာဝနာမှုထက် အဆဲတထောင်မက လွယ်လှ၏။ ။သင်္ခတဒုက္ခချက် သက်သာရာကို လိုက်မှုကြောင့် ကိလေသာတို့သည် ညှိုးနွမ်းခြင်းမရှိကုန်ရကား နတ်ခန္ဓာဖြစ်ပေါ်သောအခါ၌ သန္တာပဒုက္ခချက်တို့သည် အလွန်ကြီးကျယ်ကုန်

www.dhammaransi.com

၏၊ခြောက်ဒွါရမှ တောက်ထကုန်သော ကာမရာဂမီးတို့သည် ထိုနတ်တို့ကို အသက်ထက်ဆုံး တဟုန်းဟုန်း လောင်ကုန်၏၊ ကြွင်းသောမီးတို့လည်း ထိုက်သည်အားလျော်စွာ လောင်ကုန်၏၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခချက်လည်း အလွန်လျှင်မြန်စွာ ဆိုက်လာကုန်၏၊ နှစ်,လ,နေ့ရက်ဖြင့် အသက်တမ်းကို ရေတွက်ရ၏၊ နတ်တို့အသက်သည် ဗြဟ္မာတို့၏အသက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်သည်ရှိသော် မျက်တောင်တခတ် လျှပ်တပြက်ခန့်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်လုံး၌ ခံစားမှု,စံစားမှု,ပျော်ပါးမှုဆိုသော်လည်း နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်လုံး ကာမရာဂမီး တဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်မှုတို့သာတည်း။

ဤသို့လျှင် နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်တို့၏ ခန္ဓာတို့သည် ခန္ဓာရှင်နတ်တို့ကို လေးပါးသော ဒုက္ခချက်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု ထင်ရှားရှိလေသောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာသာအမှန်ဖြစ်၏။

လူ့ပြည်၌ဒုက္ခဒုက္ခချက်

လူတို့၏ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတို့သည်လည်း လူသတ္တဝါတို့ကို ဒုက္ခဒုက္ခ သုံးချက်တို့နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။

(၁) သင်္ခတဒုက္ခချက်မှာ နတ်တို့ထက်ပင် သက်သာ၏။

(၂) သင်္ခတဒုက္ခချက် သက်သာသည့် အတွက်ကြောင့် သန္တာပဒုက္ခချက်ကို နတ်တို့ထက် အဆသိန်းသန်းမက သာလွန်၍ခံရ၏။

www.dhammaransi.com

(၃) ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်လည်း အလွန်လျင်မြန်စွာ ဆိုက်လာ၏၊ လူတို့၏ တသက်သည် နတ်တို့၌ မျက်တောင်တခတ် လျှပ်တပြက်ခန့်ကဲ့သို့ရှိ၏။

သန္တာပ ဒဏ်ချက် ကြီးကျယ်ပုံကား အမိဝမ်း၌ ကိန်းအောင်းမှုဒုက္ခ, ဖွားမြင်မှုဒုက္ခ, ပူသောအရပ်, ပူသောရာသီ၌ ပူမှုအိုက်မှုဒုက္ခ,ချမ်းအေးသောအရပ်, ချမ်းအေးသောရာသီ၌ အလွန်ချမ်းအေးမှုဒုက္ခ, ခြင်, မှက်, လေပူ, နေပူ ထူထပ်သော အရပ်, ထူထပ်သော ရာသီ၌ ခြင်ကိုက်မှက်ကိုက် လေတိုက် နေပူ ခံရသော ဒုက္ခ, ဒုက္ခပေါင်း အနန္တအတွင်း ဝင်လျက်ပါရှိသော တောင်သူလယ်ယာ လုပ်ကိုင်ခြင်းအစရှိသော အသက်ခန္ဓာ မွေးမြူမှုဟူသော မဟာဒုက္ခကြီး, မင်းရေး စိုးမှုဒုက္ခ, ရပ်ရေးရွာရေးမှုဒုက္ခ, ဆွေရေး မျိုးရေးမှုဒုက္ခ, တနေ့တနေ့လျှင် နှစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ် ဤခန္ဓာကို အစာရေစာပေးဆောင်မှုနှင့် နေ့စဉ် ကြောင့်ကြစိုက်ရသော ဒုက္ခ, တခုတည်းသော ဣရိယာပုထ်၌ ကြာမြင့်စွာ မနေနိုင်သည့်အတွက် ဣရိယာပုထ် အမျိုးမျိုး ပြောင်းရွှေ့ ပေးဆောင်ရသောဒုက္ခ, ခြောက်ဒွါရတို့၌ စွဲကပ်တွယ်တာ၍ နေကုန်သော ကိလေသာ တည်းဟူသော ဘီလူးသဘက် အစိမ်းသူရဲတို့ လှုံ့ဆော်တိုင်း လှုံ့ဆော်တိုင်း ဘီလူးသဘက် အစိမ်းသူရဲတို့ကို အစာကျွေးမွေးမှုဒုက္ခ, ဤကား ပကတိ အရိုးအစဉ် ဒုက္ခမျိုးစုတည်း။

ဒုစ္စရိုက် အမျိုးမျိုးတို့ကို အမှောက်အမှား လိုက်စား ကျူးလွန်မှုဒုက္ခအနန္တ, ဒုစ္စရိုက် အမျိုးမျိုးနှင့်

www.dhammaransi.com

အသက်မွေးမှု သားမယားမွေးမှုဒုက္ခအနန္တ, အပါယ်လေးပါး၌ အနစ်ကြီး နစ်ဘွယ်သော ဘာသာတရားအမှောက်အမှား ထွန်းကားရာ လူမျိုး၌ဖြစ်၍ အသက်ရှည်လေးလ အပါယ်ငရဲ နက်လေလေ ဖြစ်ရသောဒုက္ခအနန္တ, နွေအခါ၌ မီးလှုံခြင်း ဆောင်းအခါ၌ မိမိကိုယ်ကို ရေစိမ်ခြင်း အစရှိသော အလွန်သာ ပင်ပန်း၍ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလူမျိုး၌ဖြစ်၍ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသက်သက်နှင့် တသက်လုံး အပင်ပန်းကြီး ပင်ပန်းရသော ဒုက္ခမျိုးအနန္တ, ကိုယ်တွင်းမှ ဖြစ်သော ကိုးဆဲ့ ခြောက်ပါးသော ရောဂါဘေး အနာဘေး ကိုယ်ပ၌ဖြစ်သော ရန်သူမျိုးငါးပါး အစရှိသောဘေးတို့နှင့်တွေ့ကြုံရသောဒုက္ခမျိုးအနန္တ-ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် အနမတဂ္ဂ သံသရာ၌လူ့ဘုံမှာရှိနေသော သန္တာပ ဒုက္ခမျိုးသည် အလွန်များပြားကြီးကျယ်၏၊လူတို့၏ခန္ဓာတို့သည် လူသတ္တဝါတို့ကို ဤမျှလောက်သော သန္တာပ ဒဏ်ချက်တို့ဖြင့်နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း၏။

လူတို့၏ခန္ဓာသည် လူသတ္တဝါတို့ကို ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်ဖြင့် အဘယ်သို့ နှိပ်စက်သနည်း ဟူမူကား အလွန် ရခဲလှစွာသော လူ့ဘဝကို ရပါသော်လည်း လူတို့၏ခန္ဓာသည် ထိုသတ္တဝါကို ကလလ ရေကြည်အခါတွင် ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်ဖြင့် အသေသတ်၍ အပါယ်သို့ပစ်ချ၏၊ ဤနည်းအတိုင်း အသက်တမ်းဆုံးအောင် ဆိုလေ။

www.dhammaransi.com

အနမတဂ္ဂ သံသရာ၌ တယောက် တယောက်သော သတ္တဝါသည် မိမိခန္ဓာ၏သတ်ချက်ဖြင့် ကာလလ ရှေကြည်တွင် သေခဲ့ရသော ဘဝပေါင်းအနန္တ,အမြုပ် အဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ၌ သေခဲ့ရသောဘဝပေါင်း အနန္တ, သွေးခဲအဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ၌ သေခဲ့ ရသောဘဝပေါင်း အနန္တ, သားတစ်အခါ၌ သေခဲ့ ရသော ဘဝပေါင်းအနန္တ-ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် မိမိ ခန္ဓာသတ်မှုနှင့် သေခဲ့ရသော ဓာကာလအချက် တွေကို အကုန်မြေ်မြင်လေ၊ ဤသို့လျှင် လူတို့၏ခန္ဓာ သည် လူသတ္တဝါတို့ကို အဆုံးအဆုံး၌ ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်နှင့်နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။

ဤသို့လျှင် လူတို့၏ခန္ဓာသည် လူသတ္တဝါ တို့ကို လေးပါးသောအနက်တို့ဖြင့် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှု ထင်ရှားရှိလေသောကြောင့် ဒုက္ခ သစ္စာသာ အမှန်ဖြစ်လေသတည်း။

အပါယ်ဘုံ၌ ဒုက္ခဒဏ်ချက်

အပါယ်ဘုံသားတို့၏ခန္ဓာသည် အပါယ်သတ္တဝါ တို့ကို ဒုက္ခဒဏ် လေးချက်ဖြင့် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းရာ၌ အပါယ်ခန္ဓာကို အကုသိုလ်ဒုစ္စရိုက်မှုတို့သည် ဖြစ်စေ ကုန်၏။

"မနော၊ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်မည်သည်။ ပါပသ္မိံ၊မကောင်းမှုဒုစ္စရိုက်၌သာလျှင်။ရမတေ၊ မွေ့လျော်၏"။

www.dhammaransi.com

ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် မကောင်းမှု ဒုစ္စရိုက်မည်သည် သတ္တဝါတို့၏ မွေ့လျော်ပျော်ပါးရာ ဌာနဖြစ်၏။ ။သတ္တဝါတို့မည်သည် စိတ်ပျော်မွေ့ရာ ဌာနသို့ လိုက်စားအားထုတ်၍နေရလျှင် ဆင်းရဲသည်ဟု မထင်ကြ၊ ထိုကြောင့် အပါယ် **သံတဒဏ်ချက်သည်** ပူလောင်မှုကြီး စင်စစ်ဖြစ်သော်လည်း မပူချင်လျှင် မနေသာမှုမျိုးမဟုတ်၊ အလွန်ပူချင်အားသန်ကြသော အမှုမျိုးဖြစ်ခဲ့၍ သံတဒဏ်ချက် သက်သာသည်ဟု ဆိုရန်တချက်, အကျိုးပေး ဆိုးရွားမှုကို ထောက်၍ သံတဒဏ်ချက်အလွန်ပြင်းထန်သည်ဟု ဆိုရန်တချက် ရှိ၏။

အပါယ်ခန္ဓာဖြစ်ပေါ်သောအခါ **သန္တာပဒဏ်ချက်** ကြီးကျယ်ပုံကို မူကား မြတ်စွာဘုရားမှသော်လည်း ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့် ဆုံးခန်းရောက်အောင် မဟော နိုင်ဟု ဟောတော်မူရ၏။

[အပါယ်ခန္ဓာတို့၏ သန္တာပဒုက္ခ အမြွက်ကို မူကား သံဝေဂဝတ္ထုဒီပနီစာအုပ်မှာကြည့်၍ သိကြလေ]

အကျဉ်းအားဖြင့် မီးငရဲ၌ ကျလေသောသူသည် **အရိုး,**အကြော,အသား**,**နှလုံး,သည်းပွတ်,ဦးနှောက် **အစ**ရှိသည်ဖြင့် အကုန်လုံး မီးခဲအတိဖြစ်၍ အရေ အားလုံးမှ မီးတောက်မီးလျှံ တဟုန်းဟုန်း တောက် လောင်၍ အနှစ်တသိန်း အနှစ်တသန်း အနှစ်တကုဋေ အနှစ်အသင်္ချေပတ်လုံး အလွန်ပြင်းထန်သော မီးဒုက္ခကို ခံနေရ၏၊ ကံမကုန်သမျှမလွတ်ရ။

www.dhammaransi.com

ဤနည်းကိုမှီ၍ ဇမ္ဗူဒိပါကဲ့သို့ ယူဇနာ တသောင်းစီ ကျယ်ဝန်းသော ငရဲကြီးရှစ်ပြည် ထောင်တို့, ဥဿဒ ငရဲငယ်ပေါင်း(၁၂၈) ပြည်ထောင်တို့နှင့် အပြည့် မမြင်ဝံ့ မရှုဝံ့ ငြင်းထန်လှစွာသော အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခ ဒဏ်တို့ကို နှစ်ပေါင်းသိန်းသန်းကုဋေ ခံနေကြ ကုန်သော ပြည်ထောင်သတ္တဝါတို့ကို မြော်မြင် လေ။

[ပြိတ္တာတို့၏ သန္တာပဒုက္ခ,အသုရကာယ်တို့၏ သန္တာပဒုက္ခ, တိရစ္ဆာန်တို့၏သန္တာပဒုက္ခ တို့ကို လည်း သံဝေဂဝတ္ထုဒီပနီ စာအုပ်မှာကြည့်၍ သိလေ။]

အဆုံး၌ စုတေမှုဟူသော **ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်** မှာ လည်း တခုသောကံအတွက် တခုသောအပါယ်ဘဝသို့ ရောက်လာရာ ထိုကံကုန်လျှင် ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက် ဆိုက်ရောက်၍ စုတေလေသော် ထိုထက်နက်နဲသော အပါယ်ဘဝသို့ကျရလေ၏၊ ဘဝပေါင်း တထောင်နှင့် လည်း သုဂတိဘုံသို့ လာခွင့်မရ၊ ဘဝပေါင်း တသောင်း နှင့်လည်း သုဂတိဘုံသို့ လာခွင့်မရ။

အပါယ်ရောက်မှုဒုက္ခစု

ဤအရာ၌ **သမ္မောဟ ဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာ**ကျမ်းကြီး **စကား**ကို ပြဆိုရာ၏။ ။သံသရာ၌ ကျင်လည်ကြကုန် သော သတ္တဝါတို့မည်သည် သူတော်ကောင်း တရားနှင့် ပြည့်စုံသောဘဝကား အလွန်နည်းပါး၏၊ နိုင်ရာသတ်

www.dhammaransi.com

နိုင်ရာစား အပါယ်ဘဝတွေသာ များကြ၏၊ လူဖြစ်သော ဘဝတို့မှာလည်း ဘဝတရာတွင် တဘဝမျှ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံသောဘဝကို မရနိုင်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘဝ ဒုစ္စရိုက် ဘဝတွေသာများချေ၏၊ မကောင်းမှု ဒုစ္စရိုက်မည်သည် တဘဝမျှလိုက်စားလျှင်ပင် အသင်္ချေယျ အနန္တများပြားနိုင်၏။ ။ထိုကြောင့် ယခု ရှိကြသော လူလူရှင်ရှင် ပုထုဇ္ဇန်သတ္တဝါ အပေါင်းတို့မှာ တယောက် တယောက်သော သတ္တဝါ၌ပင်လျှင် အဝီစိငရဲသို့ ကျရောက်ရန် ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်းပေါင်း အသိန်းအသန်းမက ပါရှိ၍နေ၏၊ သဉ္ဇီဝ ငရဲသို့ ကျရောက်ရန် အသိန်းအသန်းမက ပါရှိ၍နေ၏။

ကြွင်းသော ငရဲအမျိုးမျိုး, ပြိတ္တာအမျိုးမျိုး, အသုရကာယ်အမျိုးမျိုး, တိရစ္ဆာန်အမျိုးမျိုး တို့၌ ထိုနည်းတူသိလေ။ ။နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်ရှိ နတ်ပုထုဇ္ဇန်သတ္တဝါ, ဗြဟ္မာ့ပြည်ရှိ ဗြဟ္မာ ပုထုဇ္ဇန်သတ္တဝါ တယောက်တယောက်မှာလည်း ဤနည်းတူ ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်းတွေ ပါရှိ၍ နေပုံကို သိလေ။

လူ့ပြည် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့မှ စုတေ၍ အပါယ်သို့ တခါကျရောက်၍သွားခဲ့လျှင် ထိုကံဟောင်းတို့သည် အကုန်အခွင့်ရကြကုန်၏၊ တကံပြီးလျှင် တကံ တကံပြီးလျှင် တကံ အပါယ်ပဋိသန္ဓေကိုချည်း ဆက်ကာ ဆက်ကာ ပေးကြကုန်၏၊ ထိုသူသည် ဘဝတထောင်နှင့်လည်း အပါယ်မှတက်ခွင့်မရ၊ ဘဝတသောင်း

www.dhammaransi.com

နှင့်လည်း အပါယ်မှ တက်ခွင့်မရ၊ ဘဝတသိန်းနှင့် လည်း အပါယ်မှ တက်ခွင့်မရ။ ။အနည်းငယ်မျှသော ကံတခုကြောင့် အပါယ်သို့ကျရောက်ကြလေရာ ထိုကဲ့ သို့သောကံဟောင်းတွေ ဆက်လက်၍ နေသည့်အတွက် ကြောင့် တကမ္ဘာလုံးပင် အပါယ်မှတက်ခွင့်မရဘဲ ငရဲ သစ်ငုတ် အပါယ်သစ်ငုတ် ဖြစ်၍နေကြသော သတ္တဝါ တွေ အသင်္ချေအနန္တ ရှိသည်။

[ဤကား အဋ္ဌကထာ ကျမ်းကြီးများတွင် ပြဆို သော စကားအစဉ်တည်း။ ။အပါယ်ခန္ဓာတို့၏ သန္တာပဒုက္ခချက်,ဝိပရိဏာမဒုက္ခချက် ကြီးကျယ်ပုံ ကို အမြွက်မျှ ပြဆိုခဲ့ပြီး၏။]

ဤကား ဘဝတခုဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာသည် ခန္ဓာရှင် သတ္တဝါကို ဒုက္ခဒုက္ခသုံးချက်ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပုံ အစီအရင်ကို ပြဆိုသော စကားရပ်တည်း။

တောင်သူလယ်သမားဒုက္ခပုံ

ထိုမှတပါး တခုတခုသော ဘဝအတွင်း၌ နှစ်စဉ် အတိုင်း လစဉ်အတိုင်း နေ့စဉ်အတိုင်း နာရီစဉ်အတိုင်း ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ သတ္တဝါ အပေါင်း တို့ကို ထိုဒုက္ခသုံးချက်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပုံကို အမြွက်မျှ ပြဆိုဦးအံ့။ ။တောင်သူလယ်ယာ လုပ်ကိုင် မှုနှင့် တနှစ်စာအသီးအနှံရရှိသုံးဆောင်စားသောက်၍ ကုန်ခန်းရာ၌ ထိုအသီးအနှံသည် ရှေးအဘို့၌ ထွန် ယက်မှု, စိုက်ပျိုးမှု, စောင့်ရှောက်မှု ဟူသော သခ်တ

www.dhammaransi.com

ဒဏ်ချက်ဖြင့် ထိုတောင်သူယောက်ျားကို နှိပ်စက်၏၊ အသီးအနှံ ဖြစ်လာသောအခါ စောင့်ရှောက်မှု, ရိတ်သိမ်းမှု, နင်းနယ်မှု ကျီတွင်း ကြတွင်း သွင်းထားမှု, စောင့်ရှောက်မှု, ကျီတွင်းကြတွင်းမှထုတ်၍ သုံးစွဲမှု, သုံးဆောင်စားသောက်မှု လောဘမီးပွားမှု ဒေါသ, မာန,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ တည်းဟူသောသန္တာပဒဏ်ချက်ဖြင့် နှိပ်စက်၏၊ သုံးစွဲစားသောက်၍ နေ့စဉ်လျော့ပါးကုန်ခန်းမှုဟူသော ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်ဖြင့် နေ့စဉ်နှိပ်စက်၏။

စောဒနာတက် အဖြေထွက်

ဤအရာ၌ စောဒနာရန်ရှိ၏၊ မီးဘေး ရေဘေး အစရှိသည် ဖျက်ဆီး၍ အချည်းနှီးလျော့ပါး ကုန်ခန်းမှုကိုသာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု ဆိုသင့်ပါသည်၊ မိမိလုပ်ဆောင်ရရှိသော ဥစ္စာ၏ မိမိသုံးစွဲစားသောက်၍ လျော့ပါးကုန်ခန်းမှုကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု မဆိုသင့်ပါဟု စောဒနာရန်ရှိ၏။

[အန္တမာလပုထုဇ္ဇန်တို့၏ဆင်ခြေစကားမျိုးပေတည်း။]

အကယ်၍ ထိုအသီးအနှံတို့သည် သုံးစွဲစားသောက်၍ လျော့ပါးကုန်မှု မရှိသော နိစ္စမျိုးစင်စစ်ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ တနှစ် အားထုတ်လုပ်ဆောင်ရရှိလျှင် တသက်ပန်လုံးအငြိမ်းစားသုခကို ရနိုင်လတ္တံ့၊ ထွန်မှုယက်မှုစသော တောင်သူ့ဒုက္ခတို့နှင့်တကွ တခြားတပါးသော အသက်မွေးမှု ဒုက္ခတို့မှ တသက်ပန်လုံး လွတ်ငြိမ်းလတ္တံ့၊ အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော သူတော်ကောင်း တရားကို

www.dhammaransi.com

ပွားများအားထုတ်မှုနှင့် တသက်ပန်လုံး နေခွင့်ရသဖြင့် ကြီးကျယ်စွာသော လောကုတ္တရာစီးပွားကိုပင် ရနိုင်လတ္တံ့၊ ထိုသို့နိစ္စမျိုးကားမဟုတ်၊ အနိစ္စမျိုး စင်စစ်ဖြစ်ခဲ့၍ သုံးစွဲစားသောက်မှုနှင့် နေ့စဉ်လျော့ပါးကုန်ခန်းမှု အတွက်ကြောင့် မွဲမြဲမွဲ၍ ဥစ္စာလက်မဲ့ ချွဲနဲ့နွမ်းပါးသော အဖြစ်သို့ရောက်ပြန်၏၊ မိုယ်းဦးလေဦးကျပြန်လျှင် တောင်သူလုပ်ခင်း ဆင်းရဲတွင်းသို့ဆင်းရပြန်၏၊ နှစ်စဉ်အတိုင်းကုန်ခန်းမှု နှစ်စဉ်အတိုင်း လုပ်ဆောင်မှု ဒုက္ခစက်ကြီး အပြီးစွပ်လျက်နေသဖြင့် တသက်ပန်လုံး အငြိမ်းစားမှု တကွက်မျှမပေါ်ဘဲ ဆင်းရဲတွင်းမှာပင် အိုမင်း၍သေရလေ၏၊ အလွန်ရခဲလှသော လူ့ဘဝကို ရခိုက်ကြုံသည်နှင့်လျော်စွာ အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော သူတော်ကောင်းတရားကို ပွားများအားထုတ်မှုနှင့် နေခွင့်မရသဖြင့် ကြီးမြတ်လှစွာသော လောကုတ္တရာ စီးပွားကြီးမှ အပဖြစ်လေ၏။ ။အစဉ်ထာဝရ အငြိမ်းစားစခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်လမ်းမရှိသော ဝိပရိဏာမ အနိစ္စဝတ္ထုကို ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားပြုလုပ်စွဲလမ်း ကြကုန်သော ဗာလပုထုဇ္ဇန် တို့အားဆင်းရဲတွင်းက တက်ရရိုးမရှိ။

ဤသို့ ဒုက္ခတွင်းက မလွတ်မထွက်,ထွက်ရမှုမရသည့်အတွက် ထိုအလုပ် ငြိမ်းခွင့်မရမှု, ငြိမ်းကွက်မရသည့်အတွက် အထွတ်အမြတ်တရားကို ကောင်းကောင်းလိုက်စားခွင့်မရမှု, အထွတ်အမြတ် တရားကို ကောင်းကောင်းလိုက်စားခွင့် မရသည့်အတွက်ကြောင့် နောက်နောက်ဘဝ၌လည်း ထိုတောင်သူလုပ်ဆောင်မှု

www.dhammaransi.com

ဒုက္ခမှ လွတ်ခွင့်မရမှု, အဆင့်ဆင့် အကျိုးနည်းလမ်းကြီးကို မြော်မြင်နိုင်ကြကုန်သော ပညာရှိတို့သည်ကား မိမိသုံးစွဲစားသောက်၍ လျော့ပါးကုန်ခန်းသည်ဖြစ်စေ, မိမိမသုံးစွဲ မစားသောက်ရဘဲ မီးဘေးရေဘေးစသည်တို့ကြောင့် လျော့ပါးကုန်ခန်းသည်ဖြစ်စေ-လျော့ပါးကုန်ခန်းမှုချင်း အတူတူပင်ဖြစ်၏၊ ဆင်းရဲ၍ မဆုံးနိုင်အောင် အကျိုးနည်းလမ်းကြီးချင်း အတူတူပင်ဖြစ်၏ဟု မြင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အဆုံး၌ ဝိပရိဏာမအနိစ္စအုပ်ချုပ်လျက် ရှိနေကြကုန်သော လူ့ချမ်းသာ, နတ်ချမ်းသာ, ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာဟူသော တေဘူမကခမ္မတို့ကို ဒုက္ခကြီးထင်မြင်ကြကုန်သတည်း။

ထိုကဲ့သို့ မြင်နိုင်သောဉာဏ်ပညာ မရှိကြကုန်သော ဗာလပုထုဇ္ဇန်တို့သည်ကား မိမိ မသုံးစွဲရဘဲ မီးဘေးရေဘေး စသည်တို့ကြောင့် ပျက်စီးကုန်ခန်း၍ သွားမှု၌သာ စိတ်နာတတ်ကြကုန်၏၊ မိမိအလိုရှိတိုင်း သုံးစွဲစားသောက်၍ ကုန်ခန်းမှု၌ကား စိတ်မနာတတ်ကြကုန်၊ အလွန်ကျေအေးကြကုန်၏၊ စိတ်မနာတတ်သမျှ ကာလပတ်လုံး ထိုဒုက္ခမှလွတ်ခွင့်မရှိ၊ စိတ်နာတတ်မှ လွတ်ခွင့်ပေါ်သည်၊ စိတ်နာတတ်မှ ကုန်ခန်းတတ်သော ဝဋ်ဆုံးအာရုံမျိုး လူ့ဘဝ လူ့ခန္ဓာ,နတ်ဘဝ နတ်ခန္ဓာ, ဗြဟ္မာ့ဘဝ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာမျိုးကို ဒုက္ခမျိုးထင်နိုင်သည်၊ စိတ်မနာတတ်လျှင် ဒုက္ခမထင်နိုင်၊ အထက်၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အဆင့်ဆင့် အကျိုးနည်းလမ်းကြီးကို မြော်မြင်တတ်မှလည်း သေထဲရေသွန်မှုခတွေနှင့် နေ့,ရက်,နှစ်တွေဘဝ,ကမ္ဘာခတွေကုန်၍ နေရသည်ကို ဒုက္ခဟုထင်နိုင်

www.dhammaransi.com

သည်၊ ဤကား မိမိခံစားစံစား၍ လျော့ပါးကုန်ခမ်းမှုကို ဒုက္ခမဆိုသင့်ပါ-ဟူသော စောဒနာကို ဖြေဆိုချက်တည်း။

ဤကား တနှစ်တနှစ်အဘို့နှင့် နှစ်စဉ်အတိုင်း ဆောက်လုပ်ရရှိ သုံးစွဲ၍ ကုန်ခန်းကုန်သော စပါး ပြောင်းပဲ အသီးအနှံတို့၏ သခ္ခ်တဒဏ်ချက်, သန္တာပဒဏ်ချက်, ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်တို့ဖြင့် တောင်သူယောက်ျားကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပုံတည်း။

ဤနည်းကိုမှီ၍ တလ တလအဘို့နှင့် လစဉ်အတိုင်း နှိပ်စက်မှု, တရက်တရက်အဘို့နှင့် ရက်စဉ်အတိုင်း နှိပ်စက်မှုတို့ကိုလည်း ထင်မြင်အောင် ခြားနား၍ ကြည့်လေ။

ခပ်သိမ်းသောအသက်မွေးမှု, ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာကြံ လုပ်ကိုင်မှုတို့နှင့် ရရှိသုံးစွဲကုန်ခန်းကုန်သော ကြေးငွေ အသပြာ အဝတ်အစားတို့၏ ဒဏ်သုံးချက်နှင့် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှုကိုလည်း တလောကလုံး အနှံ့အပြား မြင်အောင်ကြည့်လေ။

အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ ဒါန, သီလ, ဘာဝနာမှုတို့ကို အားထုတ်လုပ်ဆောင်ရရှိ ခံစားစံစား၍ ကုန်ခန်းခဲ့ကြကုန်သော လူ့ဘဝ, နတ်ဘဝ, ဗြဟ္မာ့ဘဝတို့ကိုလည်း အကုန်မြင်လေ။

www.dhammaransi.com

ငါးပါးအာရုံဒုက္ခချုပ်

(၁) အာရုံကိုခံစားကြရာ၌ စက္ခုအာရုံနှင့်ပေါင်းဆုံ၍နေဆဲအခါ စက္ခု၌အရသာတွေ့၏၊ စက္ခုအာရုံကွာပြန်လျှင် စက္ခုအရသာ ကုန်ခန်းပြန်၏။

(၂) သောတအာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံ၍ နေဆဲအခါ သောတ၌အရသာတွေ့၏၊ သောတအာရုံကွာပြန်လျှင် သောတအရသာ ကုန်ခန်းပြန်၏။

(၃) ဃာနအာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံ၍ နေဆဲအခါ ဃာန၌အရသာတွေ့၏၊ ဃာနအာရုံကွာပြန်လျှင် ဃာန အရသာ ကုန်ခန်းပြန်၏။

(၄) ဇိဝှါအာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံ၍နေဆဲအခါ ဇိဝှါ၌အရသာတွေ့၏၊ဇိဝှါအာရုံကွာပြန်လျှင် ဇိဝှါအရသာ ကုန်ခန်းပြန်၏။

(၅) ကာယအာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံ၍ နေဆဲအခါ ကိုယ်အင်္ဂါ၌ အရသာတွေ့၏၊ ကာယအာရုံကွာပြန်လျှင် ကာယအရသာ ကုန်ခန်းပြန်၏။

(၆) မနောအာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံ၍ နေဆဲအခါ မနော၌ အရသာတွေ့၏၊ မနောအာရုံ ကွာပြန်လျှင် မနောအရသာကုန်ခန်းပြန်၏။

တဏှာသည် ဆာလောင်ပူပန်သောတဏှာ ခြောက်ပါး, ခံစားသာယာသောတဏှာခြောက်ပါး,ခြောက်ဒွါရ၌ အာရုံအရသာ တွေ့နေဆဲအခါ၌ ခံစားသာယာသော တဏှာခြောက်ပါး မီးတောက်၏။

www.dhammaransi.com

ခြောက်ဒွါရ၌ အာရုံအရသာကုန်ခန်း၍ နေသောအခါ ဆာလောင်ပူပန်သော တဏှာခြောက်ပါး မီးတောက်၏။ ။ထိုတဏှာမီးတောက်တိုင်း ထိုတဏှာကို အစားပေးရန် အာရုံအသိုက်အအုံတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ထူထောင်သိမ်းပိုက်၍ထားကြရကုန်၏၊ ခဏခဏကုန်ခန်းသော ခြောက်ဒွါရအရသာကို လိုက်စားကြသူတို့သည် ထိုအာရုံ အသိုက်အအုံ စည်းစိမ် အသိုက်အအုံ တို့ကို မလွှတ်နိုင်ကြကုန်ပြီ၊ ထိုအသိုက်အအုံ တို့သည်လည်း ကုန်ခန်းသောတရားမျိုးတို့သာတည်း။ ။ခြောက်ဒွါရအရသာဟုဆိုအပ်သော ပီတိ,သောမနဿ သုခဝေဒနာတို့သည် ထိုသူတို့ကို သင်္ခတဒဏ်ချက်, သန္တာပဒဏ်ချက်,ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်နှင့် ဘဝအဆက်ဆက် အမြဲနှိပ်စက်ကုန်၏။

ဘဝအဆက်ဆက် ကမ္ဘာအဆက်ဆက် ထိုအရသာ၏ ဒုက္ခတွင်းကြီးမှ တက်ခွင့်မရကြကုန်ပြီ၊ ထိုဒုက္ခတွင်းကြီးမှထွက်မြောက်စေနိုင်သော တရားတို့ကို လိုက်စားခွင့်မရဘဲ ရှောင်လွှဲကြဉ်ဖယ်၍ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အကျိုးနည်းလမ်းကြီးသို့ပါ၍ နေကြရကုန်သည်။ ။ဤကား ခဏစဉ်နာရီအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် သတ္တဝါတို့ကို ဒဏ်ကြီးသုံးချက်တို့ဖြင့် မပြတ်မစဲ အမြဲနှိပ်စက်ပုံတည်း။

[ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းလမ်းစုလည်း ထင်ရှားလှရာကို ရှာကြံ၍ ပြဆိုမှုသာဖြစ်သတည်း။]

www.dhammaransi.com

အပါယ်ဆင်းရဲနှင့်တိုက်ခန်းမီးဥပမာ

ယခုအခါ ဝိပရိတဓာမ ဒုက္ခဒဏ်ချက် သက်သက်ကို အမြွက်မျှပြဆိုဦးအံ့။ ။ဤသံသရာ၌ အပါယဒုက္ခသည် အလွန်ကြီးကျယ်၏၊ သိသောသူတို့သည် အလွန်ကြောက်ကြရကုန်၏၊ မသိသောသူတို့မှာလည်း မသိသည့်အတွက် အပါယ်ဒုက္ခသာ၍နက်ပြန်၏။ ။အပါယ်မျိုးစေ့ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်ဒုစ္စရိုက် ကံတို့သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိမှာ တွယ်တာကြကုန်၏၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိထက်သန်လျှင် ထိုကံတို့သည် ဝင်းဝင်းတောက် ထက်သန်ကြကုန်၏၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ညှိုးနွမ်းလျှင် ထိုကံတို့လည်း ညှိုးနွမ်းကုန်၏၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိချုပ်ငြိမ်းလျှင် ထိုကံတို့လည်း ချုပ်ငြိမ်းကြကုန်၏။ ။ဥပမာကား တိုက်ခန်းတွင်း၌ မီးထွန်း၍ထားရာ မီးတောက်နှင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိတူ၏၊ ထိုမီးတောက်မှထွက်သော မီးရောင်အလင်းတို့နှင့် ဒုစ္စရိုက်ကံတွေတူကုန်၏၊ မီးတောက်အားကောင်းလျှင် မီးရောင်တို့လည်း အားကောင်းကုန်၏၊ မီးတောက်မှိန်လျှင် မီးရောင်တို့လည်း မှိန်ကုန်၏၊ မီးတောက်သေပျောက်လျှင် မီးရောင်တို့လည်း သေပျောက်ကုန်၏၊ ဤဥပမာအတိုင်းပင်တည်း။

ဤသက္ကာယဒိဋ္ဌိဟူသော ငရဲခတ်ကြီး ရှိနေကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အပါယဒုက္ခကို အဘန်တရာသိကြကုန်သော်လည်း ထိုငရဲခတ်ကြီး တိုက်တွန်းမှုကြောင့် ဒုစ္စရိုက်ကို ပြုကြရကုန်၏၊ လုံးလုံးမသိသောသူ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိသော သူတို့၌ကား ဆိုဘွယ်မရှိပြီ၊ ထိုငရဲ

www.dhammaransi.com

ဓာတ်ကြီး သောင်းကျန်းချင်တိုင်း သောင်းကျန်း လေတော့သည်။

သံသရာ၌ ကြင်လည်ကြရသော ဘဝတို့တွင် ဒုစ္စရိုက် မှန်း အပါယ်ဘေးရှိမှန်း သိနိုင်သော ဘဝကား အလွန် နည်းပါး၏၊ မသိသောဘဝ, အယူမှားသောဘဝသာ များ၏၊ တယောက်သော သတ္တဝါအား ဘဝတထောင် တွင် သိနိုင်သောဘဝ တကြိမ်မျှကြုံခဲ့စွ၊ ဤကား သံသရာ၌ ကျင်လည်၍ နေကြသော ပုထုဇ္ဇန်သတ္တဝါ တို့အား အတိတ်သံသရာကပြုခဲ့သော ကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံ နှစ်မျိုးပါရှိကြသည်တွင် အကုသိုလ်ကံ ဘက်က ဘယ်မျှလောက် များပြားအားကြီးစွာရှိမည်ဟု ချင့်မြှော်ရန်တချက်, နောက်ဘဝမှစ၍ အနာဂတ် သံသရာသို့ သွားကြပြန်ရာ ဒုစ္စရိုက်,သုစရိုက် နှစ်မျိုး ရှိသည်တွင် ဒုစ္စရိုက်ဘက်ကို အဘယ်မျှလောက် များပြားအားကြီးစွာဖြစ်ပွား၍ သွားလိမ့်မည်ဟု ချင့် မြှော်ရန်တချက်ကို ပြဆိုသော စကားရပ်တည်း။

သံသရာတွင် ကျင်လည်ရပုံ

လောက၌ ပကတိသော ပုထုဇ္ဇန် သတ္တဝါတို့၏ ဒါန,သီလ,ဘာဝနာ ဟူသော ကုသိုလ်မှုမျိုးမည်သည် အပါယ်ဘေးကို ကြောက်ကြသော သူတို့၏ အပါယ် ဘေးမှ လွတ်ကင်းရအောင် ပြုကြသော အမှုမျိုးစု ပေတည်း၊ ထိုသို့ပြုကြကုန်၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုအား လျော်စွာ လူ့ဘဝ, နတ်ဘဝ, ဗြဟ္မာ့ဘဝသို့ ရောက်ကြ လေကုန်သော်လည်း ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်းတွေ အနန္တ နှင့်တကွသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ငရဲဓာတ်ကြီး စိတ်နှလုံး

www.dhammaransi.com

တွင်းမှာ အစဉ်ပါရှိလျက် နေကြကုန်၏၊ ရောက်လေရာ လူ့ဘဝ,နတ်ဘဝ, ဗြဟ္မာ့ဘဝတို့၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဒုစ္စရိုက်ကံသစ်တွေဖြစ်ပွါးရန် သက္ကာယဒိဋ္ဌိငရဲခဲတ်ကြီး စိတ်နှလုံးတွင်းမှာ အစဉ်ပါရှိလျက်နေကြကုန်၏၊ ရှေးရှေး၌ ပြုခဲ့ကြသော ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ ကုသိုလ်ကံတို့သည်လည်း ဝိပရိဏာမ ဓမ္မမျိုးတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အကျိုးပေးစွမ်း ကုန်ချိန်ကျလျှင်ကုန်ကြမြဲဓမ္မတာမျိုးတို့သာတည်း၊ ထိုလူ့ခန္ဓာ, နတ်ခန္ဓာ,ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာ တို့သည်လည်း ဝိပရိဏာမဓမ္မမျိုးတို့သည်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကံ၏အစွမ်း ကုန်ဆုံးခဲ့သော်၎င်း, အသက်တမ်း ကုန်ဆုံးခဲ့သော်၎င်း ကေန္တပျက်ဆုံးမြဲဓမ္မတာတို့သာတည်း။

လူ့ဘုံ,နတ်ဘုံ,ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့၌ မွေ့လျော်ပျော်ပါးစွာနေကြကုန်သော ထို လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကိုမိမိတို့၏ ခန္ဓာတို့သည် ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်ဖြင့်အသေသတ်ကုန်၏၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ အညှာပြတ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် ထိုသူတို့ကို အပါယ်သို့ ပစ်လွှတ်၍ချလေ၏၊ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ ကြောက်ကြသော အပါယဒုက္ခ ပင်လယ်ကြီးအတွင်း၌ စုန်းစုန်းမြုပ်ကြရပြန်ကုန်၏၊ ရှေး၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အဋ္ဌကထာကြီးများ စကားအတိုင်း ဘဝတရာနှင့်လည်း လွတ်ခွင့်မရကြကုန်၊ ဘဝတထောင်နှင့်လည်း လွတ်ခွင့်မရကြကုန်၊ ဘဝတသောင်းနှင့်လည်း လွတ်ခွင့်မရကြကုန်၊ နှစ်ပေါင်းဘဝပေါင်း အလွန်ကြီးကြာလှမှ အချို့သူတို့လွတ်ခွင့် ရကြကုန်၏။

www.dhammaransi.com

အချို့သူတို့ကား ကမ္ဘာကြီးပျက်မှ လွတ်ခွင့် ရကြ ကုန်၏၊ လွတ်ကြပြန်လျှင် လူ့ပြည်, နတ်ပြည်, ဗြဟ္မာ့ ပြည်သို့ ရောက်လာကြပြန်ကုန်၏၊ တဘန် လူ့ဘုံ, နတ်ဘုံ, ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့၌ မွေ့လျော်ပျော်ပါးစွာ နေကြ ရှာကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့ကို မိမိတို့၏ခန္ဓာတို့သည် ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်ဖြင့် အသေသတ်မြဲ သတ်ပြန်ကုန် ၏၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ အညှာ ပြတ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် ထိုသူတို့ကို အပါယ်သို့ ပစ်လွှတ်၍ ချပြန်လေ၏၊ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ ကြောက်ကြသော အပါယဒုက္ခ ပင်လယ်ကြီးအတွင်း၌ စုန်းစုန်း မြုပ်ကြ ရပြန်ကုန်၏၊ ဘဝတရာနှင့်လည်း လွတ်ခွင့်မရကြပြန် ကုန်၊ ဘဝတထောင်နှင့်လည်း လွတ်ခွင့်မရကြပြန်ကုန်၊ ဘဝတသောင်းနှင့်လည်း လွတ်ခွင့်မရကြပြန်ကုန်၊ ရှေး နည်းအတိုင်း ဆိုလေ။

ဤကား သံသရာကြီး၌ ကျင်လည် နေကြရ ကုန်သော ပုထုဇ္ဇနသတ္တဝါတို့၏ အများ ဓမ္မတာ လူးလာစုန်ဆန် နေကြဟန်ကို ကျမ်း ဂန်နှင့်အညီ ပြဆိုလိုက်သော စကားတည်း၊ ဤစကားရပ်၌ ထို လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ တို့သည် အသတ်ခံရသော သူတို့တည်း၊ မိမိ မိမိတို့၏ ခန္ဓာတို့သည် သူသတ် ယောက်ျားတို့ တည်း၊ ထိုခန္ဓာတို့မှာ ပါရှိသော ဝိပရိဏာမ ဓမ္မတို့သည် အလွန်ထက်သော ဓားလက်နက် တို့တည်း။

www.dhammaransi.com

သူသတ်ယောက်ျားကြီး ၅-ပါး

ရာဓ၊ ချစ်သား ရာဓ ရဟန်း—

(၁) ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ မာရော၊ သူသတ် ယောက်ျားကြီး တပါးတည်း။

(၂) ဝေဒနာ၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာသည်။ မာရော၊ သူသတ် ယောက်ျားကြီး တပါးတည်း။

(၃) သညာ၊ သညက္ခန္ဓာသည်။ မာရော၊ သူသတ် ယောက်ျားကြီး တပါးတည်း။

(၄) သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည်။ မာရော၊ သူသတ် ယောက်ျားကြီး တပါးတည်း။

(၅) ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ မာရော၊ သူသတ် ယောက်ျားကြီး တပါးတည်း။

(ခန္ဓသံယုတ် ပါဠိတော်။)

ဤပါဠိတော်ကို ထောက်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ သေဆုံးကြရာ၌ မိမိ မိမိတို့၏ ခန္ဓာသည် သူသတ်လက်သည် အမြဲဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်သတည်း၊ လောက၌ သေကြသမျှသည် မိမိတို့ခန္ဓာ အခြေအနေပျက်မှု ဘောက်လဲဘောက်ပြန် ဖြစ်မှုနှင့်ကင်း၍ သေသည်မရှိ၊ ဦးခေါင်း၌ မိုးကြိုးပင် ကျသော်လည်း မိမိတို့ခန္ဓာ အခြေအနေ မပျက်က မသေနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ကေန်စင်စစ်အားဖြင့် ခန္ဓာသည်သာလျှင် သူသတ်ယောက်ျား အမှန်ဖြစ်လေသတည်း။

www.dhammaransi.com

သူသတ်ယောကျ်ားတမျိုး

တနည်းကား— မရဏခတ် တည်းဟူသော မစ္စုတရားကိုလည်း မစ္စုမာရ်ဟု ဆိုရိုးရှိပြန် သော ကြောင့် ဝိပရိဏာမဓမ္မကိုပင် သူသတ်ယောကျ်ားပြု၍ ဆိုလိုမှုကား လူ့ခန္ဓာတို့၌ရှိသော ဝိပရိဏာမဓမ္မသည် လူ့ခန္ဓာတို့ကို အတွင်သတ်၏၊ နတ်ခန္ဓာတို့၌ရှိသော ဝိပရိဏာမဓမ္မသည် နတ်ခန္ဓာတို့ကို အတွင်သတ်၏၊ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာတို့၌ ပါရှိသော ဝိပရိဏာမဓမ္မသည် ဗြဟ္မာ့ ခန္ဓာတို့ကို အတွင်သတ်၏၊ လူ့ခန္ဓာ, နတ်ခန္ဓာ, ဗြဟ္မာ့ ခန္ဓာတို့သည် သေပြစ်သေဒဏ်ကို အမြဲခံရသော ဒုက္ခ ဓမ္မတို့သာတည်း။

အပါယ်သို့ ပစ်ချနေသူများ

အပါယ်ဘေးကို ကြောက်ကုန်သောကြောင့် လူ့ဘုံ မှာ ပုန်း၍နေကြကုန်သော လူသတ္တဝါတို့ကို သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွသော လူ့ခန္ဓာတို့သည် နေ့ရှိသမျှ အတွင် သတ်၍ အပါယ်သို့ပစ်ချကုန်၏၊ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ပုန်း၍နေကြကုန်သော နတ်သတ္တဝါတို့ကို နတ်ခန္ဓာတို့ သည် နေ့ရှိသမျှ အတွင်သတ်၍ အပါယ်သို့ ပစ်ချကုန် ၏၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပုန်း၍နေကြကုန်သော ဗြဟ္မာသတ္တဝါ တို့ကို ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာတို့သည် နေ့ရှိသမျှ အတွင်သတ်၍ အပါယ်သို့ ပစ်ချကုန်၏၊ ခန္ဓာဝိပရိဏာမတို့ကား အတွင်သတ်သမား တို့တည်း၊ အကုသိုလ် ကံတို့နှင့် တကွသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိတို့သည်ကား အပါယ်သို့ အတွင်ပစ်ချသမား တို့တည်း။

www.dhammaransi.com

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ချုပ်ငြိမ်းပြီးသော လူ နတ် ဗြဟ္မာ တို့သည်ကား မိမိတို့ခန္ဓာသတ်ချက်နှင့် သေကြရကုန် သော်လည်း အောက်ဘုံသို့ လျောကျခြင်း မရှိကြကုန် ပြီ၊ အထက်ထက်သို့သာ ဆန့်တက်ကြကုန်တော့သည်၊ ဤအကြောင်းအရာသည် အထက် မဂ္ဂသစ္စာအခဏ်း၌ လာလတ္တံ့။

စောဒနာတက် အဖြေထွက်

စောဒနာရန် ရှိသည်ကား ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း မှန်သည်ရှိသော် လူ့ပြည်မှာ လူပင်မရှိရာပြီ၊ နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်မှာ နတ်ပင်မရှိရာပြီ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ ဗြဟ္မာ ပင်မရှိရာပြီ၊ ထိုသို့မရှိသည်ကားမဟုတ်၊ လူ့ပြည်မှာ လူလည်းပေါများလျက်ရှိ၏၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာတို့ ပြည် မှာ နတ် ဗြဟ္မာ တို့လည်း ပေါများလျက်ရှိကုန်၏၊ ထို ကြောင့် ခြောက်လွန်းလှသည်ဟု ဆိုရန်ရှိ၏။

[အပါယ်လေးဘုံ ကြီးကျယ်ပုံ စည်ကားပုံကို မရိပ်မိကြကုန်သော လူပြိန်းတို့၏ အထင်မျိုး စော ဒနာ မျိုးသာတည်း။]

သတ္တဝါမျိုးအနန္တ

သုဂတိဘုံမည်သည် ဘုံနယ်ကားကျယ်၏၊ ဘုံသား သတ္တဝါအကောင်ရေကား အလွန်နည်းပါး၏၊နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌ဘုံဗိမာန်တခုတခုသည်လူ့ပြည်မှာအလုံ မြို့နယ် ဗန်းကျီမြို့နယ် ပခန်းမြို့နယ်စသောမြို့နယ်ကြီးငါးခု စာဆယ်ခုစာမက ကြီးကျယ်၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာသည်သုံးဂါ

www.dhammaransi.com

ဝုတ်ခန့်စသည် ကြီးကျယ်၏၊မြန်မာတိုင်ပေါင်းလေးတိုင်ခွဲကိုသုံးဂါဝုတ်ဆိုသည်၊ကောင်းကင်၌မြင်သော ကြယ်နက္ခတ်တို့သည်ပင်လျှင် တဆဲ့နှစ်ယူဇနာ တဆဲ့သုံးယူဇနာ စသည် ရှိကြကုန်၏။ ။ဒုဂ္ဂတိဘုံကား၊ ဘုံနယ်လည်း ကျယ်၏၊ ဘုံသားသတ္တဝါ အကောင်ရေလည်း အလွန်များပြား၏။

ဤစကြဝဠာ၌ လူ့ဘုံ,နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်ဘုံ, ဗြဟ္မာ့ဘုံနှစ်ဆယ်ရှိ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို တယောက်မကျန် ရေတွက်သော်လည်း ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာရှိနေသော ပရွက်ဆိတ်သတ္တဝါတမျိုးကိုမျှ မှီဘွယ်ရာမရှိ။ ။ထိုပရွက်ဆိတ် သတ္တဝါမျိုးမှတပါး ငါတို့ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာ ရေသတ္တဝါ ကုန်းသတ္တဝါတို့သည် အမျိုးအားဖြင့်ပင် အနန္တရှိကုန်သေး၏၊ တမျိုးတမျိုးမှာ အကောင်ရေအနန္တများပြား၏။ ။မြန်မာနိုင်ငံမှကြွင်းသော ဤစကြဝဠာတွင်းရှိ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း၊ ကျွန်းငယ် နှစ်ထောင်၊ တောနယ်အနန္တ၊ တောင်နယ်အနန္တ၊ ထိုမှတပါး အတွင်းသီဒါသမုဒ္ဒရာကြီးခုနစ်စင်း,ကျွန်းကြီး,ကျွန်းငယ်တို့ပြင်မှာရှိနေသော အပသမုဒ္ဒရာကြီးလေးစင်း,မြစ်ကြီး, မြစ်ငယ်, အိုင်ကြီး, အိုင်ငယ် အစရှိသော မြေနယ်ရေနယ်ရှိ ကုန်းသတ္တဝါ, ရေသတ္တဝါတို့ကိုမူကား ဆိုဘွယ်မရှိ။

[ဤသို့လျှင် တိရစ္ဆာန်ဘုံတခုနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ကြည့်လျှင်ပင် သုဂတိနှစ်ဆဲ့ခုနစ်ဘုံမှာ သတ္တဝါရှိသည်ဟု မပြောစလောက်။]

www.dhammaransi.com

အဝီစိမှာ များလှစွာ

ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းကြီးကဲ့သို့ အကျယ်ယူဇနာတသောင်း စီရှိကြသော ငရဲကြီး ရှစ်ပြည်ထောင်တို့တွင် အောက်ဆုံးဖြစ်သော မဟာအဝီစိငရဲကြီး၌ ငရဲသတ္တဝါတို့သည် ဝါးကျည်တောက်တွင်းမှာထည့်၍ ထားသော မုန်ညင်းစေ့တို့ကဲ့သို့ အပြည့်ရှိနေကြကုန်သည်ဟု အဋ္ဌကထာကျမ်းဂန်တို့၌ဆို၏၊ အဝီစိငရဲမည်သည် အလွန်မကောင်းမှုကံ ကြီးလှသောသူတို့မှ ကျရောက်ကုန်၏၊ ထိုအဝီစိငရဲမှာ ထိုမျှလောက်သတ္တဝါ ပြည့်ကြောင်းကိုဆိုသဖြင့် အတန်ငယ်သော မကောင်းမှုကံနှင့်ပင်ကျရောက်နိုင်သော ကြွင်းသောငရဲကြီးခုနစ်ပြည်ထောင်, ငရဲငယ် အနန္တတို့၌မူကား သတ္တဝါအဘယ်မျှပြည့်လိမ့်မည်ဟု ဆိုဘွယ်ပင်မရှိ။ ။ဤသို့လျှင် ငရဲဘုံတခုနှင့်ယှဉ်၍ ကြည့်ပြန်လျှင်လည်း လူ,နတ်,ဗြဟ္မာ ဟူသော သုဂတိ နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ဘုံမှာ သတ္တဝါရှိသည်ဟူ၍ပင်မပြောစလောက်။ ။ပြိတ္တာဘုံ အသုရကာယ်ဘုံမှာလည်း နည်းတူ သတ္တဝါပြည့်မှုကို သိကြလေကုန်၊။

သုဂတိရောက်နည်းပါး အပါယ်များ

သုဂတိဘုံသို့ ရောက်မှုမည်သည် ဒါန သီလဘာဝနာ ကုသိုလ်သုံးပါးသာရှိ၏၊ မရဏာသန္နအခါ၌ ကုသိုလ်ကိုစော၍ သေမှ သုဂတိသို့ ရောက်နိုင်၏၊ အကုသိုလ်ကိုစော၍ သေလျှင် အပါယ်သို့ ရောက်မြဲမမွတာတည်း။

www.dhammaransi.com

ဤမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၌ တနေ့တရက် အဘို့တွင် သေကြကုန်သော ရေသတ္တဝါ ကုန်းသတ္တဝါ အနန္တ ရှိရာ၏၊ ထိုအနန္တတို့တွင် မရဏာသန္နအခါ၌ ကုသိုလ် ကိုစောနိုင်သော သတ္တဝါကား အလွန်နည်းပါးရာ၏၊ တသိန်းတွင် တယောက်ကျမပါ လေရာ၊ အပါယ်လေး ဘုံရှိ သတ္တဝါအားလုံး၌ ဆိုဘွယ်မရှိ၊ ကုသိုလ်မှန်း မသိကြသော သတ္တဝါတို့မှာ အဘယ် ကုသိုလ်ကို စောနိုင်မည်နည်း။ ။အပါယ်ကျ၍ နေကြကုန်သော သတ္တဝါတို့မှာ ယောဘုယျအားဖြင့် ဘဝတွေ အလွန် များ၍ အဟောင်းဖြစ်သော အကုသိုလ်ကြီးကြီးမားမား အတော်အတန် ပါးရှားသကဲ့သို့ ရှိသောအခါမှ ရှေး အပရာပရိယ ကုသိုလ်ကံဟောင်းများအခွင့်ရ၍ သုဂတိ ဘဝသို့ ပြန်လာနိုင်လေသတည်း။

ဤကဲ့သို့သော ဒိဋ္ဌယုတ္တိ, သုတယုတ္တိဉာဏ်မရှိကြ ကုန်သော လူပြိန်းတို့သည်ကား လူ့ပြည်မှာလူအလွန် ပေါများသည်ဟု ထင်ကြကုန်၏၊ကောင်းကင်၌ ကြယ် နက္ခတ်တို့ကိုမြင်၍ နတ်အလွန်ပေါများသည်ဟု ထင် ကုန်၏၊ လူ့အဖြစ် ရခဲပုံအချက်ကို သက်သက်မရိပ်မိ ကြလေကုန်၊ လိပ်ကာဏ်းထမ်းပိုးကို ဥပမာပြု၍ ဟော တော်မူသော ဒေသနာ, လက်သည်းပေါ်ရှိ မြေမှုန့် နှင့် မဟာပထဝီရှိမြေမှုန့်ကို ဥပမာပြု၍ ဟောတော်မူ သော ဒေသနာများကို ဟောလျှင်သာ နာကြရတော့ သည်၊ သက်သက်မယုံကြည်ကြလေကုန်၊ ဤသည်ကား ယခင် လူပြိန်းတို့၏ စောဒနာကို ဖြေဆိုချက်တည်း။

www.dhammaransi.com

ဤတွင်ရွေ့ကား အနမတဂ္ဂ သံသရာ၌ရှိနေကြကုန်သော လူနတ်ဗြဟ္မာ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဒုက္ခအနက် ဒဏ်ချက်လေးပါးတို့နှင့် သင်္ခါရဝါဒအပေါင်းတို့ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း မြဲသည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခသစ္စာသာအမှန်ဖြစ်ကြောင်းကို ထင်ရှားရာ အချက်တို့နှင့် အမြွက်မျှ ပြဆိုခဲ့ပြီး၏။

ဒုက္ခသစ္စာအနက် ၄-ချက် ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၄–သမုဒယသစ္စာအနက် ၄-ချက်

အစိပ္ပါယ်

ယခုအခါ သမုဒယသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကို ပြဆိုအံ့၊ သမုဒယဆိုသည်ကား ဘဝအလျဉ် အစဉ်မပြတ် တဘွားဘွား ဖြစ်ပွါး၍ နေရန်အကြောင်းတည်း၊ ဒုက္ခအလျင် အစဉ်မပြတ် တွေ့ကြုံ၍ နေရန်အကြောင်းတည်း။ ။တဏှာကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စုတိသည်မှ နောက်၌ ဘဝအစဉ် ပြတ်လေ၏၊ ဒုက္ခအစဉ် ပြတ်လေ၏၊ ထိုကြောင့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ဘဝအစဉ် ဒုက္ခအစဉ် ဖြစ်ပွား၍နေကြမှုသည် တဏှာ၏ အတတ်သာတည်းဟု မှချသိအပ်၏။

လောက၌လည်း ကာမဂုဏ် တဏှာသည်ရှိ၏၊ ထိုတဏှာကို နှိပ်ကွပ်နိုင်သော သူတို့သည် သားမယားမွေးမှုနှင့်စပ်သော သင်္ခါရဒုက္ခ, သန္တာပဒုက္ခ, ဝိပရိဏာမဒုက္ခတို့မှ လွတ်ငြိမ်းကြကုန်၏၊ ထိုတဏှာကို လိုက်စားကြကုန်သော သူတို့သည် သားမယားမွေးမှုနှင့်စပ်သော ထိုဒုက္ခ သုံးပါးတို့၏ အနှိပ်စက်ကို တသက်လုံးကို ခံကြရကုန်၏။

အလွန် ကြုံကြိုက်ခဲလှစွာသော သာသနာတော်မြတ်ကြီးအတွင်း၌ ကြုံကြိုက်ကြပါကုန်လျက် ပရိယတ္တိကြက်သရေကြီး, ပဋိပတ္တိကြက်သရေကြီးတို့မှအပ ဖြစ်ကြလေကုန်၏၊ထိုတဏှာကိုရောတည်ပြုမိသည့်အတွက်

www.dhammaransi.com

ထိုတဏှာ၏ အကိုင်းအခက်ဖြစ်သောလိုချင်မှု,ရချင်မှု, လှချင်မှု,တင့်တယ်ချင်မှု,ကြွယ်ဝချင်မှု, ပေါများချင်မှု, တုချင်မှု,ပချင်မှု အစရှိသော တဏှာအပွားတို့သည် မရေတွက်နိုင် ပွားစီးကုန်၏၊ ထိုအကိုင်းအခက်ဖြစ်သော တဏှာအပွားတို့မှာလည်း သူ့တဏှာနှင့် သူ့ဒုက္ခသုံးချက်စီ အသီးသီးရှိကြကုန်၏။

[ဤကား လောက၌ သူ့တဏှာနှင့် သူ့ဒုက္ခ သုံးချက် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ကြသော သမုဒယသဘောကို ပြဆိုသောစကားရပ်တည်း။]

တဏှာ ၆ပါး-နှင့်သမုဒယ

တဏှာသည် ရူပတဏှာ,သဒ္ဒတဏှာ,ဂန္ဓတဏှာ, ရသတဏှာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ,ဓမ္မတဏှာဟူ၍ ခြောက်ပါးရှိ၏။ ။တပါးတပါး၌ပင် အနက်လေးချက်စီရှိရကား သမုဒယအနက် နှစ်ဆဲ့လေးချက်ဖြစ်၏။ ။အဆင်းသဏ္ဌာန်ကောင်းသည်၌ ခင်မင်သော တဏှာသည် ရူပတဏှာမည်၏၊ ထိုရူပတဏှာ၏ အလိုသို့လိုက်သောသူတို့သည် အဆင်းသဏ္ဌာန်ကောင်းသော ဝတ္ထုအာရုံတို့အတွက် သမ္ဘာရဒဏ်ချက်,သန္တာပဒဏ်ချက်, ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်တို့မှ မလွတ်နိုင်ကြကုန်ပြီ။

မလွတ်နိုင်ကြပုံကား ထိုတဏှာသည် အာယူဟနကိစ္စဖြင့်ထိုသူအား ထိုဝတ္ထုအာရုံတို့ကို ယူလိုရလိုသိမ်းပိုက်လို ခံစံလိုသောစိတ်တို့ကိုသာ ပွားများစေ၏၊ စွန့်လွှတ်လိုသောစိတ်မျိုးကား ဥပါဒ်ခွင့်မျှမရ။

နိဒါနကိစ္စဖြင့် ရစရှိလေ ရချင်လေ, သိမ်းပိုက်စရှိလေ သိမ်းပိုက်ချင်လေ, ခံစားစရှိလေ ခံစားချင်လေ

www.dhammaransi.com

ဤသို့ ဤသို့သောစိတ်တို့ကိုသာ ပွါးများစေ၏၊ရောင့်ရဲသော စိတ်မျိုးကား ဉပါဒ်ခွင့်မရ။

သံယောဂကိစ္စဖြင့် ထိုဝတ္ထုမျိုး ထိုအာရုံမျိုးတို့၏ အလယ်၌ ချည်နှောင်၍ထားဘိသကဲ့သို့ အလွန်ခိုင်မြဲသောစိတ် အနှောင်အဘွဲ့ကိုဖြစ်စေ၏၊ ခွါလိုသောစိတ်မျိုး ဉပါဒ်ခွင့်မျှမရ။

ပလိဗောဓကိစ္စဖြင့် ထိုဝတ္ထုအာရုံ အစီးအပွါးမှ ဘဲခွါ၍ စိတ်၏ ငြိမ်သက်စွာနေနိုင်ရန် အပေါက်အလမ်းများကိုတားမြစ်နှောက်ရှက် ကန့်ကွက်ခြင်းကိုပြု၏၊ ထိုအာရုံတို့နှင့်ကင်း၍ စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းမျှကို မရပေ၊ ရူပတဏှာသည် ဤလေးကိစ္စတို့ဖြင့် ထိုသူတို့အား ဒုက္ခပွါးခြင်းကိုသာပြု၏။

သဒ္ဒတဏှာစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းတူသိလေ၊ ဓမ္မတဏှာဆိုသည်ကား မိမိ၏ဥင်း, မိမိသည်ချစ်သောဝတ္ထုတို့၏ဥင်း,ဝေဒနက္ခန္ဓာကို သာယာသောတဏှာ,သညက္ခန္ဓာကို သာယာသောတဏှာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ကို သာယာသောတဏှာ,ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို သာယာသောတဏှာ စသည်တည်း။

တနည်းကား ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ-ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

(၁) အဆင်းသဏ္ဍာန်အစရှိသော ကာမဝတ္ထုတို့၌ မွေ့လျော်သောတဏှာသည်ကာမတဏှာမည်၏။

www.dhammaransi.com

(၂) မိမိ၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဈာန်သမာပတ်တို့၌ မွေ့လျော်သော တကျာသည် ဘဝတကျာမည်၏။

(၃) ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ အတ္တ၏ ပြတ်ခြင်းဟူသော မှောက်မှားသောအယူ၌ သာယာသောတကျာသည် ဝိဘဝတကျာ မည်၏။

ခွေးနှာ လောက်ကိုက်

ပကတိသော ပြောင်းထမင်း, လူးထမင်း, ဆတ်ထမင်းသည် အလွန်ခေါင်းပါး ကြမ်းတမ်း၏၊အရသာမှ ကင်း၏၊ မျိုခြင်းငှါမတတ်ကောင်းရှိ၏၊ ဆီဦးထောပတ် ဝက်သား,ကြက်သား,ငါးရည်,အမဲရည် သွန်းလောင်း၍ စားမှသာ မြိန်ရှက်စွာစားနိုင်၏၊ ထိုအတူ ပကတိသော ကာမဘုံသားတို့၏ စိတ်သည် ကာမရာဂဗျာပါဒအစ ရှိသော တရားပူ တရားလောင်တို့နှင့် အမြဲပေါင်းဘက်မှုကြောင့် အလွန်ခြောက်သွေ့ခေါင်းပါး၏၊ ပူလောင်ချောက်ချား၏၊ ပြင်ပအာရုံတို့နှင့်ကင်းကွာခဲ့လျှင် ချက်ခြင်းငြီးတောက်၏၊ ငြီးငွေ့၏၊ ပျင်းရိ၏၊ ခွေးနှာလောက်ကိုက်ဟူသကဲ့သို့ မနေနိုင်မထိုင်နိုင်လှုပ်ရှား၏၊အပေါင်းအဘော်ရှိရာ အာရုံတပါးရှိရာသို့ ချက်ခြင်းပြေးရ၏၊ မိမိနှစ်ခြိုက်ရာ ပြင်ပအာရုံတပါးပါးနှင့် ပေါင်းဘော်ဘက်ဘွဲ့၍နေရမှ စိတ်အရသာပေါ်နိုင်၏၊ ပြင်ပအာရုံကောင်းလေလေ အရသာကောင်းလေလေ ဖြစ်၏။

www.dhammaransi.com

တဏှာမီးများထခြင်း

ထို့ကြောင့် ကာမဘုံ၌ နတ်မင်းစည်းစိမ်, သိကြားမင်းစည်းစိမ်, လူမင်းစည်းစိမ်, သူဌေးသူကြွယ်စည်းစိမ် အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော နတ်မိန်းမ, လူမိန်းမ ဘောဂသမ္ပတ္တိ, ဓနသမ္ပတ္တိတို့ကို အများထက်အများ၊ အကောင်းထက်အကောင်း စုဆောင်းသိမ်းပိုက်၍ ထိုအာရုံတို့နှင့် တွဲဘက်ကာတွဲဘက်ကာ စိတ်အရသာကို ခံစားကြရကုန်၏၊ ထိုအာရုံတို့နှင့်ကင်းလျှင် စိတ်၏ ငြီးတောက် ခြောက်သွေ့ခြင်းဒုက္ခကို ရကြကုန်၏၊ပြင်ပ အာရုံကိုတောင့်တသောတဏှာဆာလောင်ကြီးမီး ထ၍ လာ၏၊ မီးထတိုင်း မီးထတိုင်း မီးစာကျွေးကြရကုန်၏၊ တဏှာမီးစာတွေကို ရှာကြံစုဆောင်းသိမ်းပိုက်မှုတို့၌ ဒုစ္စရိုက်အနန္တ ဒုက္ခအနန္တ အမြဲပါရှိလျက် နေကြ၏၊ ဤတဏှာသည် ကာမတဏှာမည်၏။

နှစ်သက်တတ် မျှောတတ်သောတဏှာ

ဤကာမတဏှာသည် ကာမဘုံသားတို့ကို သားမယားအာရုံ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှာကြံသိမ်းပိုက်မှုဟူသော အနမတဂ္ဂကြီးကျယ်လှသော ဒုက္ခပင်လယ်ကြီး၌ အမြဲ နှစ်၍သတ်၏။

တောင်ပေါ်ကျ မြစ်ရေသည် ကမ်းစဉ်တလျှောက် မှီနေသော သစ်ကိုင်းခြောက် သစ်ခက်ခြောက် သစ်ရွက်ခြောက် မြက်ခြောက်တို့ကို တဟုန်တည်းမျှောယူ၍ သမုဒ္ဒရာသို့ ချလေသကဲ့သို့ ထိုဆာလောင်မွတ်သိပ်သော တဏှာကြီးသည် သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ကင်းကွာ

www.dhammaransi.com

သော တဏှာကာမဘုံသူ နတ်လူမြားမြောင် အခြောက် ကောင်တွေကို အပါယ်လေးပါးသို့ အတွင်မျှောယူ ပစ်ချလေ၏။

[ဤကား ကာမတဏှာ သမုဒယသစ္စာကို ပြဆို သောစကားတည်း။]

ထိုတဏှာ ဆာလောင်ကြီး၏ အတတ်ကို သိကြကုန်သော ပညာရှိကြီးတို့သည်ကား ကာမ ဘုံကို အပါယ်ရဲအသွင် ထင်မြင်ကြကုန်သဖြင့် ကာမဘုံဒုက္ခမှ လွတ်ခြင်းငှါ လက်ရှိစည်းစိမ် ချမ်းသာကို စွန့်ပစ်၍ တောတောင်ဝင်၍ ဈာန် သမာပတ်တရားများကို အားထုတ်ကြကုန်ရာ၏။

အရသာပမာ ဈာန်ချမ်းသာ

မြောက်ကျွန်းသူတို့၏ ဇောတိပါသာဏ ကျောက် ပေါ်၌ ချက်အပ်သောထမင်းသည် အလွန်ကောင်းမြတ် သော အမျိုးမျိုးသော အရသာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ငါတို့ ကျွန်း၌ဖြစ်သော ထောပတ်, ဆီဦး, ဝက်သား, ကြက် သား စသည်တို့နှင့် ဘက်တွဲဘွယ်ကိစ္စမရှိ၊ ဘက်တွဲ ခဲ့လျှင် ရှိရင်းအရသာပျက်၍ ကုန်၏၊ ဘက်တွဲမိမည်ကို ပင် ကြောက်ရ၏။ ။ထို့အတူ ကာမစ္ဆန္ဒ ဗျာပါဒ အစရှိသော နီဝရဏအပူ အလောင်တို့မှ ကင်းရှင်း သော ဈာန်သမာပတ်စိတ်ကို ရကြကုန်၏၊ ထိုစိတ်ကား ပကတိအားဖြင့် အလွန်ကောင်းမြတ်သော အရသာ ရှိသော ပီတိသုခရသနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထို ဈာန်စိတ်ကို ဝင်စားကာ ဝင်စားကာ ချမ်းသာ

www.dhammaransi.com

စည်းစိမ်ကို ခံစားကြကုန်၏၊ ပြင်ပအာရုံတို့သည် ကြီးစွာသော အန္တရာယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ။ထိုဈာန်စိတ် ဈာန်ဇောတို့ကိုငင်း, ထိုအကျိုးဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ဘဝကိုငင်း-သာယာသော တဏှာသည် ဘဝတဏှာ မည်၏။

ဤဘဝတဏှာ၏ ဒုက္ခသမုဒယ ဖြစ်ပုံကို ရှေး၌ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာတို့၏ ဒုက္ခအခက်းမှာ ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းသိလေ။ ။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော ဝိဘဝတဏှာ၏ ဒုက္ခသမုဒယ အချက်ကား သာသနာတော်တွင်း၌ လိုရင်းမဟုတ်လှ၍ မပြလိုက်ပြီ။

သမုဒယသစ္စာအနက် ၄-ချက် ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၅-မဂ္ဂသစ္စာအနက် ၄-ချက်

အခိပ္ပါယ်

ယခုအခါ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရအပ် ခံစံအပ်သော နိရောဓအနက်လေးချက်, မဂ္ဂအနက် လေးချက်ကို ထုတ်ဘော်ပြဆိုမည့်အနက်, မဂ္ဂသစ္စာအနက်လေးချက်ကို ရှေးဦးစွာဆိုပေအံ့။

မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌော,ဟေတုဋ္ဌော,ဒဿနဋ္ဌော, အဓိပတေယျဋ္ဌော။ ။

(အနက်ရှေး၌ ဆိုခဲ့ပြီ။)

နိယျာနဋ္ဌကို ခံစံကြရပုံ

ထိုလေးပါးသော အနက်တို့တွင် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နိယျာနဋ္ဌကို အဘယ်သို့ ခံစံအပ်လေသနည်း ဟူမူကား သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ရှိသောဒိဋ္ဌိမျိုး,ဝိစိကိစ္ဆာမျိုးတို့သည် အကုန်ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏၊ အတိတ်က ပါခဲ့သော ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်း အနန္တ, ရှေ့သို့ ဘဝအဆက်ဆက် မိုက်မဲလတ္တံ့သော ဒုစ္စရိုက် ကံသစ်အနန္တတို့သည် အကုန်ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏၊ အပါယ်သံသရာကြီး အပြီးကျွတ်လွတ်၏၊ ဤဘဝမှ နောက်၌ လူ့ဘုံ,နတ်ဘုံ,ဗြဟ္မာ့ဘုံ ဟူသော သုဂတိသံသရာ သည်သာ ကျန်ရှိလေ၏၊ ထိုသုဂတိ သံသရာမှာလည်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လူမျိုး, နတ်မျိုး, ဗြဟ္မာမျိုးတို့၌ တရံတဆစ်

www.dhammaransi.com

မှု ဖြစ်ခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ၊ ဒုစ္စရိုက် ဒုရာစာရ လူမျိုး, နတ်မျိုး, ဗြဟ္မာမျိုးတို့၌ တရံတဆစ်မျှ ဖြစ်ခြင်း မရှိကြကုန်ပြီ။

စည်းစိမ်ကြက်သရေ ဘုန်းတန်ခိုး ညိုးနွမ်း သေးသိမ်သော လူမျိုး,နတ်မျိုး,ဗြဟ္မာမျိုးတို့၌ တရံတဆစ်မျှဖြစ်ခြင်း မရှိကြကုန်ပြီ။ ။အလွန် ကြီးမြတ်လှစွာသော စည်းစိမ်ချမ်းသာ ဘုန်းတန်ခိုး အရှိန်အဝါ အလိမ်အမာနှင့် ပြည့်စုံသော လူမျိုး, နတ်မျိုး, ဗြဟ္မာမျိုးတို့၌သာ ဖြစ်ကြလေကုန် တော့သည်။ ။ထိုသို့ကျန်ရှိသော သမ္ပတ္တိသုဂတိ သံသရာမှာလည်း ဖြစ်ဆဲရောက်ဆဲသောဘုံမှ အောက်ဘုံသို့ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဆင်းသက်ကျလျောခြင်း မရှိကြကုန်ပြီ။ ။မိမိတို့ဖြစ်ရာဘုံ၌ ထပ်မံ၍ ဖြစ်လိုလျှင် ဖြစ်ကြကုန်၏၊ အထက်အထက်ဘုံသို့ တက်လိုလျှင် တက်ကြကုန်၏။

လောကုတ္တရာ ဘုံသူတွေ

ဤနည်းအတိုင်းသာ ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ သုဂတိသံသရာ၌ ကျင်လည်၍ သွားကြကုန်၏၊ ထိုသို့ သုဂတိသံသရာ၌ ကျင်လည်ကြရကုန်သော်လည်း တပါးသော လူ နတ် ဗြဟ္မာ ပုထုဇ္ဇဉ်သတ္တဝါတို့ကဲ့သို့ သံသရာဝဋ်၌ နစ်သမားမဟုတ်ကြကုန်ပြီ၊ မျောသမားမဟုတ်ကြကုန်ပြီ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ဆိုက်ရောက်သည်မှစ၍ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ,ဝိစိကိစ္ဆာ,ဒုစ္စရိုက်, ဒုရာစာရ, အပါယ ဒုက္ခတို့၏ ကျွတ်လွတ်မှု ဟူသော သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ အဝတ္ထာ ဘုံ

www.dhammaransi.com

ကြီး၏အတွင်းသို့ ဆိုက်ရောက်ကြကုန်ပြီး၍ အရိယာဘုံသူတွေ, အရိယာဘုံသားတွေအဖြစ်နှင့် ကျင်လည်ကြရကုန်၏၊ လောကုတ္တရာဘုံသူတွေ, လောကုတ္တရာဘုံသားတွေအဖြစ်နှင့် ကျင်လည်ကြရကုန်၏။

အဆင့်ဆင့်ကျွတ်လွတ်ခြင်း

ထိုသို့ ကျင်လည်ကြလေကုန်ရာ လူ့ချမ်းသာ,နတ်ချမ်းသာ, ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာတို့ကို စားစံစား၍ အားရကြကုန်သောအခါ, အလိုမရှိကြကုန်သောအခါ,ငြီးငွေ့ကြကုန်သောအခါ ခန္ဓာငါးပါးကိုစွန့်ပစ်၍ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်သို့ ကူးကြလေကုန်၏။ ။ဤသို့လျှင် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သော ဘဝမှစ၍ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်သို့ ကူးကြသည်တိုင်အောင် အပါယဒုက္ခ အစရှိသော အောက်အောက်သောသံသရာအဘို့မှ အဆင့်ဆင့် ကျွတ်လွတ်၍တဆင့်ထက်တဆင့် မြင့်သည်ထက်မြင့်ရာ မြတ်သည်ထက်မြတ်ရာသို့ ဖြောင့်မတ်စွာ ဆန်တက်ထွက်မြောက်၍ သွားကြောင်းဖြစ်သောအနက်ကို **နိယျာနဋ္ဌ** ဆိုသတည်း။

[ဤကား သောတာပတ္တိမဂ်၏ နိယျာနဋ္ဌအနက်ကို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ခံစံကြရပုံတည်း။]

ဟေတုဋ္ဌကို ခံစံကြရပုံ

ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟေတုဋ္ဌအနက်ကို အဘယ်သို့လျှင် ခံစံကြရကုန်သနည်းဟူမူကား သောတာပတ္တိမဂ်ကိုရသော ခဏမှစ၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်ဝယ် အရိယာသူမြတ်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး

www.dhammaransi.com

တို့သည် အခိုင်အမြဲ တည်လေကုန်၏၊ တဘဝတခြား တိုးပွါးစည်ပင်၍သာ သွားကုန်၏၊ သီလဂုဏ်ကျေးဇူး တို့သည် ကဘဝထက် တဘဝ ကြီးကျယ်ခိုင်မြဲ၍ သွားကုန်၏၊ သမာဓိဂုဏ်ကျေးဇူး, ပညာဂုဏ်ကျေးဇူး တို့သည် တဘဝထက် တဘဝ ကြီးကျယ်ခိုင်မြဲ၍ သွား ကုန်၏၊ သတိပဋ္ဌာန ဓမ္မဂုဏ်ကျေးဇူး, သမ္မပ္ပဓာန ဓမ္မဂုဏ်ကျေးဇူး, ဣဒ္ဓိပါဒဓမ္မဂုဏ်ကျေးဇူး, ဣန္ဒြိယဓမ္မ ဂုဏ်ကျေးဇူး, ဗလဓမ္မဂုဏ်ကျေးဇူး, ဗောဇ္ဈင်ဓမ္မ ဂုဏ်ကျေးဇူး, မဂ္ဂင်ဓမ္မဂုဏ်ကျေးဇူး တို့သည် တဘဝ ထက် တဘဝ ခိုင်မြဲကြီးကျယ်စည်ကား၍ သွားလေ ကုန်၏။ ။ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းတို့၏ ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ သံသရာ၌ တဘဝထက်တဘဝ ထက်သန် ခိုင်မြဲ ကြီးကျယ် စည်ကား၍သွားရာ သွားကြောင်း ဖြစ်သော အနက်သည် **ဟေတွဋ္ဌ** မည်၏။

[၅ကား သောတာပတ္တိမဂ်၏ဟေတွဋ္ဌအနက် ကို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရပုံတည်း။]

ဒဿနဋ္ဌကို ခံစံကြရပုံ

ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒဿနဋ္ဌ အနက်ကို ဘယ်သို့ ခံစံကြရကုန်သနည်းဟူမူကား သောတာပတ္တိ မဂ်ကိုရသောခဏမှစ၍ ဘဝအဆက်ဆက် ကမ္ဘာ အဆက်ဆက်ကျင်လည်ခံစား၍သွားကြသဖြင့် အနုပါဒိ သေသ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော ဘဝတိုင်အောင် ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်—

(၁) ဒုက္ခသစ္စာ၌ တွေဝေခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။

(၂) သမုဒယသစ္စာ၌ တွေဝေခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။

www.dhammaransi.com

(၃) နိရောဓသစ္စာ၌ တွေ့ဝေခြင်း မရှိကြကုန်ပြီ။
(၄) မဂ္ဂသစ္စာ၌ တွေ့ဝေခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။

နှလုံးသွင်း၍ ဆင်ခြင်လိုက်တိုင်းကောင်းကင်လယ်၌ ကြယ်နက္ခတ်တို့ကို ရှုမြင်ကြလေသကဲ့သို့ သစ္စာလေးပါးတရားတို့သည် ထိုသူတို့ဉာဏ်၌ ထင်ရှားလေသည်။

[ဤကား သောတာပတ္တိမဂ်၏ ဒဿနဌကို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရပုံတည်း။]

အဓိပတေယျဌကို ခံစံကြရပုံ

ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဓိပတေယျဌ အနက်ကို အဘယ်သို့ ခံစံကြရကုန်သနည်းဟူမူကား ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ယခုဘဝမှစ၍ နောက်ဘဝအဆက်ဆက် ကမ္ဘာအဆက်ဆက် ဖြစ်ပွါးသမျှကုန်သော ဒါန,သီလ,ဘာဝနာ အစရှိသော ကုသိုလ်တို့သည် တဏှာ၏အုပ်စိုးမှုမှ လွတ်ကြလေကုန်၏၊ ပုညာဘိသင်္ခါရသဘောမှ လွတ်ကြလေကုန်၏၊လောကီကုသိုလ်တကာတို့ထက် အကြီးအကဲအဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေကုန်၏၊ ပွတ်သစ်သော ခရုသင်းကဲ့သို့ ဝင်းဝင်းတောက်ဖြူစင်ကြကုန်၏၊ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သို့ ပေါက်ရောက်ဘို့ အဆောက်အဦချည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။

[ဤကား သောတာပတ္တိမဂ်၏ အဓိပတေယျဌကို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရပုံတည်း။]

ဤတွင်ရွေ့ကား သောတာပတ္တိမဂ်၏ အနက်လေးချက်ကို ပြဆိုသောအခန်းတည်း။

မဂ္ဂသစ္စာအနက် ၄-ချက် ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၆–နိရောဓသစ္စာအနက် ၄-ချက်

အစိပ္ပါယ်

ယခုအခါ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော နိရောဓသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကို ပြဆိုပေအံ့။

နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော, ပဝိဝေကဋ္ဌော, အသင်္ခတဋ္ဌော, အမတဋ္ဌော။ ။

နိဿရဏဋ္ဌ

သောတာပတ္တိမဂ်, သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်ပြီးသော ဝိသာခါ, အနာထပိဏ် အစရှိကုန်သော ယခုအခါ စာတုမဟာရာဇ်, တာဝတိံသာ အစရှိသော နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှာ အပြည့်ရှိနေကြကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ယခုတည်နေကြရာဖြစ်သော သဉပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ အဝတ္ထုဘုံကြီးသည် မြင်းမိုရ်တောင်ခြေ၌ ရှိသော သီဒါမဟာသမုဒ္ဒရာကြီးနှင့် အလားတူ၏။ ။ အသင်္ချေယျ အနန္တ များလှစွာကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုသီဒါမဟာသမုဒ္ဒရာကြီး၏ အတွင်း၌ ရှိနေကြကုန်သော အသင်္ချေယျ အနန္တ များလှစွာကုန်သော ငါးကြီးတွေနှင့် အလားတူကြကုန်၏။

နိဗ္ဗာန်သဘော လျော့ပါးမှုမရှိ

အဘယ်သို့ တူကြကုန်သည်သနည်း ဟူမူကား ယုဂန္ဓိုရ်တောင်၏ အတွင်း၌တည်ရှိသော ထိုသီဒါ

www.dhammaransi.com

မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသည် အနက်အားဖြင့် ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင်, အနံအားဖြင့် ယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်, အလျားအားဖြင့် ယူဇနာ အသိန်းများစွာ ကြီးကျယ်လှ၏၊ တကမ္ဘာပတ်လုံး လက်တသစ်မျှ ရေခနလျော့ပါးသည်ဟူ၍မရှိ၊ နေရှိန် နေပြောက်တခုမျှ ထိုးရဘူးသည်မရှိသဖြင့် ရေပူသည် ဟူ၍ ကရံတဆင်မျှမရှိ၊ ဥဒေါင်းမွေး,လဲ,ဝါဂွမ်းတို့မှ သော်လည်း ထောက်တည်ရာမရ အောက်သို့သာ နစ်ရအောင် အလွန်ကြည်လှသောရေ ရှိသည်ဖြစ်၍ ရေနောက်မှု ဟူ၍လည်းမရှိ၊ ထို့အတူ ယခုအခါ ပိသာခါ,အနာထပိဏ် အစရှိသော ဘုံစဉ်စံ သောတာ ပန်အရိယာတို့၏ တည်ရာနေရာဖြစ်သော ထိုသဥပါဒိ သေသ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ အဝတ္ထာ ဘုံကြီးသည်လည်း ဘဝကမ္ဘာအသင်္ချေပင် ကြာသော် လည်း နိဗ္ဗာန်သဘောလျော့ပါးသည်ဟူ၍မရှိ၊ နိဗ္ဗာန် နယ်ကြီး ကုန်ဆုံး၍သွားသည်ဟူ၍မရှိ၊ နိဗ္ဗာန်သဘော ကုန်ဆုံး၍ ထိုသူတို့သန္တာန်မှာ ဒိဋ္ဌိ,ဝိစိကိစ္ဆာ,ဒုစ္စရိုက် ဒုရာဇီဝ,အပါယဒုက္ခတို့ ပေါ်ပေါက်၍ လာပြန်သည် ဟူ၍မရှိ။

သမုဒ္ဒရာဥ္ ငါးကြီးပမာ

သီဒါမဟာသမုဒ္ဒရာကြီး၏ အတွင်း၌ ရှိနေကြကုန် သော ငါးကြီးတို့သည် သီဒါမဟာသမုဒ္ဒရာ ရေနေ လျော့ပါးမည် ရေကုန်ခန်း၍သွားမည်ကို ကြောင့်ကြ ဘွယ်မရှိကြကုန်သကဲ့သို့ ထိုသူတို့သည်လည်း ယခု

www.dhammaransi.com

မိမိတို့တည်နေရာ ထိုလောကုတ္တရာ အဝတ္ထာဘုံကြီး သန္တိသဘော လျှော့ပါးမည် ကုန်ခန်း၍ သွားမည်ကို တရံတဆစ်မျှကြောင့်ကြဘွယ်မရှိလေကုန်။ ။ထိုသီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး၌ ရေပူသည်ဟူ၍ မရှိသကဲ့သို့ ထိုလောကုတ္တရာ အဝတ္ထာဘုံကြီးမှာလည်း တစုံတခု သော ကိလေသာ နေပြောက်ထိုးခြင်း, ဝဋ္ဋဒုက္ခ နေပြောက်ထိုးခြင်း အလျှင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ကမ္ဘာ အသင်္ချေ ကြာသော်လည်း ပူလောင်မှုဟူ၍ မြူမျှမရှိ လေကုန်၊ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသည်တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု အတွက်ကြောင့် ဘယ်လိုပူပန်ဘွယ်ရှိ၍လာပြန်သည်ဟု မရှိပြီ။

သီဒါမဟာ သမုဒ္ဒရာကြီး၏အတွင်း၌ ရှိနေကြကုန် သော ငါးကြီးတို့သည် ရေပူမှုနှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ဘွယ် မရှိကြကုန်သကဲ့သို့ ထိုသူတို့သည်လည်း ထို သက္ကာယဒိဋ္ဌိအစရှိသော မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီး သောတရားတို့၏ ပူပန်မှုအတွက်နှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ဘွယ် မရှိကြကုန်ပြီ။ ။ထိုသီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး အတွင်း၌ ရှိနေကြကုန်သော ငါးကြီးတို့သည် ရေ နောက်ကျုရန်ကိစ္စနှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ် မရှိကြ ကုန်သကဲ့သို့ ထိုသူတို့သည်လည်း မိမိတို့၏ တည်နေ ရာ အဝတ္ထာဘုံကြီး၌ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ဒုစ္စရိုက်ဒုရာဇိဝ, အပါယဒုက္ခတို့ ပေါ်ပေါက်ပြန်သည်, သန္တိသဘော နောက်ကျုပြန်သည်ဟူ၍ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ်မရှိကြ ကုန်ပြီ။

www.dhammaransi.com

ထိုသီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး၏အတွင်း၌ ရှိနေကြကုန်သော အသင်္ချေယျ အနန္တများလှစွာ ကုန်သော ငါးကြီးအပေါင်းတို့သည် မိမိ မိမိတို့တည်နေရာ သီဒါသမုဒ္ဒရာကြီး လျှော့ပါးကုန်ခန်းမှု၊ နောက်ကျုမှု၊ ပူလောင်မှုတို့အတွက်နှင့် အင်းတပါး၊ အိုင်တပါး၊ မြစ်၊ သမုဒ္ဒရာ သီဒါတပါးကို တောင့်တဘွယ် မရှိကြကုန်သကဲ့သို့ ထိုဘုံစဉ်စံ သောတာပန်အရိယာ အနန္တတို့သည်လည်း ဘုရားတပါး၊ သာသနာတပါးကို တောင့်တဘွယ်မရှိကုန်မူ၍ ထိုသဉပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ အဝတ္ထုဘုံကြီး၌ တည်လျက်လူ့ချမ်းသာ၊နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာတို့ကို ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ ခံစားကြကုန်၍ အားရကြကုန်သောအခါမှ ငြီးငွေ့ကြကုန်သောအခါမှ ခန္ဓာငါးပါးကိုစွန့်ပစ်၍ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးသို့ ကူးကြကုန်လတ္တံ့။

စောဒနာတက် အဖြေထွက်

ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သဉပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောလောကုတ္တရာ အဝတ္ထုဘုံကြီး၏အတွင်း ဆိုက်ရောက် တည်နေကြကုန်၏ဟူသောစကား၌ **စောဒနာ**ရန်ရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အချို့သော ကိလေသာတို့မှ မကင်းကြကုန်သေး၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊အိုခြင်း၊သေခြင်းဒုက္ခတို့မှ မကင်းကြကုန်သေး၊ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်ကြကုန်သည်ဟု မဆိုထိုက်သေး၊ နိဗ္ဗာန်၏အတွင်း၌ တည်နေကြကုန်

www.dhammaransi.com

သည်ဟု မဆိုထိုက်သေးဟု စောဒနာရန်ရှိ၏၊ အဖြေကား-အချို့သော ကိလေသာတို့မှ မကင်းကြကုန်သေးသောကြောင့် သဉပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဟု အမည်ဝိသေသနှင့် ဟောတော်မူသည် မဟုတ်လော၊ ထို့အတူ ခန္ဓာငါးပါးနှင့်တကွ ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း,အိုခြင်း, သေခြင်းမကင်းကြကုန်သေးသည်ဖြစ်၍ပင်လျှင် သဉပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုရသည်မဟုတ်လော၊ သဉပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၏ အခြင်းအရာကိုဋ်း, ထိုနိဗ္ဗာန်နယ် ကြီးကျယ်ပုံကိုဋ်း မရိပ်မိ၍ စောဒနာသလောဟု ဖြေလေ။

ထိုသူတို့သည် လူချမ်းသာ, နတ်ချမ်းသာ, ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာတို့ကို ခံစားစံစား၍ အားရကြကုန်သောအခါ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်၍ ခန္ဓာငါးပါးကို စွန့်၍တဘန်ကူးရောက်ကြလတ္တံ့သောနိဗ္ဗာန်သည်ကား အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်မည်၏။ ။ထိုနိဗ္ဗာန်သည်ကား သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နယ်မှာမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့်၍ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နိဗ္ဗာန်ပြဆိုခဏ်း၌ ထိုအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ကိုမဆိုပေသတည်း။ ။ဒိဋ္ဌိ,ဝိစိကိစ္ဆာ အမှူးရှိသောအလွန်မည်းညစ်လှစွာသော ကိလေသာဝဋ်မှ အပြီးကျွတ်လွတ်မှု, ဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါး ဒုရာဇီဝတရားဟူသော အကုသလကမ္မဝဋ်မှ အပြီးကျွတ်လွတ်မှု, အပါယ်ဘဝဟူသော ဝိပါကဝဋ်မှ အပြီးကျွတ်လွတ်မှုသည် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော နိဿရဏဋ္ဌမည်၏။ ။ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လူမင်း, နတ်မင်း,သိကြားမင်း, ဗြဟ္မာမင်းတို့ဖြစ်၍ပင် နေကြ

www.dhammaransi.com

ကုန်သော်လည်းဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ဒုစ္စရိုက် ဒုရာစာ၀, အပါယ်ဘ၀တို့မှအပြီးကျွတ်လွတ်မှု,အပြီးလွတ်ငြိမ်းမှု ဟူသောနိဿရဏကို မရကြလေကုန်၊ဒိဋ္ဌိ,ဝိစိကိစ္ဆာ တွေ တန်းလန်း, ဒုစ္စရိုက် ဒုရာစာ၀တွေတန်းလန်း, အပါယ်သို့ကျရောက်မှုတွေ တန်းလန်းနှင့်သာ နေကြ ရကုန်သည်။

နိဿရဏဋ္ဌပြီး၏။

ပဝိဝေကဋ္ဌ

သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘ၀များစွာ ကမ္ဘာ များစွာ ကြာမြင့်သော်လည်း မိမိတို့၏ စိတ်သန္တာန်၌ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရားတို့၏ နှောင့်ရှက်မှု, ဒုစ္စရိုက် ဒုရာစာ၀ တရားတို့၏ နှောင့်ရှက်မှု, အပါယဒုက္ခတို့၏ နှောင့် ရှက်မှုမှ အချင်းခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြကုန်၏၊ ဤသို့ သံသရာ၌ အလွန်တရာ ယုတ်မာ ဆိုးဝါး လှသော ပါပဓမ္မ အပါယဒုက္ခတို့၏ အနှောင့်အရှက် အဖျက် အဆီးမှ ဆိတ်ကင်းမှုသည် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော ပဝိဝေကဋ္ဌမည်၏။ ။ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် လူမင်း, နတ်မင်း, သိကြားမင်း, ဗြဟ္မာမင်း ဖြစ်၍ပင် နေကြရကုန်သော်လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ကြည် တဲ့ချည်တခါ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် နောက်တဲ့ချည်တလှည့်, သဒ္ဓါစိတ်နှင့် ကြည်တဲ့ချည် တခါ, ဝိစိကိစ္ဆာနှင့် နောက်တဲ့ချည်တလှည့်, သုစရိုက်မှုနှင့် ကြည်တဲ့ချည် တခါ, ဒုစ္စရိုက်မှုနှင့် နောက်တဲ့ချည်တလှည့်, သုဂတိ ချမ်းသာနှင့် ကြည်တဲ့ချည်တခါ, အပါယ ဒုက္ခသို့

www.dhammaransi.com

ရောက်၍ အနောက်ကြီး နောက်တဲ့ချည် တလှည့်-
ဤသို့သော နှောင့်ရှက်မှုတို့မှ မလွတ်ကြလေကုန်။
ပဝိဝေကဋ္ဌပြီး၏။

အသင်္ခတဋ္ဌ

သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဆိုက်ရောက်ရရှိ တည်နေရာဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ဒုစ္စရိုက်, ဒုရာဇီဝ, အပါယဒုက္ခတို့၏ အပြီးလွတ်ငြိမ်းမှုဟူသော သဉပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သည် ဘဝကမ္ဘာ အသင်္ချေကြာသော်လည်း ပျက်ကွက်ခြင်း ရှိတော့သည်မဟုတ်၊ အနမတဂ္ဂသံသရာနှင့်အမျှ နိစ္စထာဝရဖြစ်၍ တည်လေ၏၊ ထိုသို့ပျက်ကွက်ခြင်းမရှိ နိစ္စထာဝရ တည်ရှိသောတရားဖြစ်ပေသောကြောင့် အသစ်တဘန်ထူထောင် ပြုပြင်မှုဒုက္ခဟူ၍မရှိပြီ၊ ထိုနိဗ္ဗာန် ဆွေးမြည့်ပျက်ဆုံးပြန်၍ မိမိသန္တာန်၌ထိုနိဗ္ဗာန်ကို တဘန် ဖြစ်ပေါ်လာရန် ဒါနပြုမှုဒုက္ခတွင်းသို့ ဆင်းရပြန်သည်ဟု မရှိပြီ, သီလသိတင်း ကျင့်သုံးခြင်းဟူသော ဒုက္ခတွင်းသို့ ဆင်းရပြန်သည်ဟုမရှိပြီ, ရသေ့, ရဟန်းပြုလုပ်ခြင်း ဒုက္ခတွင်းသို့ ဆင်းရပြန်သည်ဟု မရှိပြီ ဆိုလိုသည်။ ။ဤသို့ အဘန်ဘန် ပြုပြင်ရခြင်းဟူသော သင်္ခါရ ဒုက္ခတို့မှ လွတ်ငြိမ်းမှုသည် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော အသင်္ခတဋ္ဌမည်၏၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းဘို့အတွက်နှင့်သာ ဒါန, သီလ, ဥပေါသထ,ဘာဝနာမှုကို ပြုဘွယ်ကိစ္စ ရှိလေတော့သည်၊ ချုပ်ငြိမ်းလေပြီးသော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ,

ဝိစိကိစ္ဆာ ဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါးတို့၏ ငြိမ်းဘို့ အတွက်နှင့် ပြုဘွယ်ကိစ္စမရှိပြီ။

အသင်္ခတ ပြီး၏။

အမတ

ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, ဒုစ္စရိုက်, ဒုရာဇီဝ, အပါယဒုက္ခတို့၏ အပြီးလွတ်ငြိမ်းမှုဟူသော သဉပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်သည် အနမတဂ္ဂသံသရာမှာ ဘယ်အခါမှ ဆွေးမြည့်ပျက်ဆုံးသည်ဟူ၍ မရှိပြီ။ ။ထိုဝိသာခါ, အနာထပိဏ် အစရှိသော ဘုံစဥ့်စံသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တဘဝလျှင်တခါ ခန္ဓာငါးပါး ပျက်ဆုံးမှုကား ရှိကြ၏၊ မိမိတို့ရရှိပြီးသော ထိုနိဗ္ဗာန်ကား ခန္ဓာပျက်ဆုံးသော်လည်း ပျက်ဆုံးခြင်းမရှိပြီ၊ ခန္ဓာဘဝတခုပျက်ဆုံး၍ ခန္ဓာဘဝတခုသို့ ရောက်ကြပြန်လျှင် ထိုနိဗ္ဗာန်လွှမ်း၍သာ ရောက်ကြပြန်၏၊ ပုထုဇ္ဇန်ခန္ဓာသို့ ပြန်၍ ရောက်ကြကုန်သည်ဟုမရှိပြီ၊ ခန္ဓာတို့ကား မတ ဓာတ်မျိုးဖြစ်ကြ၍ တဘဝတခါ ပျက်ဆုံးကြ ကုန်သည်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်ကား အမတဓာတ်မျိုးဖြစ်၍ ခန္ဓာပျက်သော်လည်း တရံတခါမျှ ပျက်ဆုံးသည်ဟူ၍လည်းမရှိပြီ၊ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်နှင့် ပါဆက်တည်း ဆက်မိလေတော့သည်။ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ သံသရာ၌ကျင်လည်၍ နေကြကုန်ငြားသော်လည်း ထိုငြိမ်းမှုကုန်ဆုံး၍ သွားမည်ကို ကြောင့်ကြဘွယ်မရှိပြီ၊ ဤသို့ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သည့်ဘဝမှစ၍ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သို့ဆိုက်

www.dhammaransi.com

ရောက်သည်တိုင်အောင် ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ ကြာချင်တိုင်းကြာသော်လည်း တရံတခါမျှ ပျက်ကွက်ခြင်းမရှိမူ၍ ထိုဘုံစဉ်စံ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် အနန္တတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ, လည်းလျောင်းရာ, ပုန်းအောင်းရာ အနေနှင့် အမြဲစောင့်ရှောက်ကာ ပါရှိ၍နေသောအမှုသည် ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော အမတဌမည်။

[ဤကား သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ခံစံကြရသော သဉပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၏ အနက်လေးချက်ကို ပြဆိုသောစကားရပ်တည်း။]

အမတဌ ပြီး၏။

ထိုမှတပါး သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်, အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော နိဗ္ဗာန်၏ အနက်လေးချက်တို့ကိုမူကား သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပြဆိုလိုက်သောနည်းကို အမှီပြု၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားလျော်စွာ ဝေဘန်စိတ်ဖြာ၍သိကြလေ။

အနက် ၄-ချက် ကိစ္စ ၄-ပါး

(၁) ဒုက္ခသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကားပရိညာကိစ္စ၏ အချက်တည်း။

(၂) သမုဒယသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကား— ပဟာနကိစ္စ၏ အချက်တည်း။

(၃) နိရောဓသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကား— သစ္ဆိကရဏ ကိစ္စ၏ အချက်တည်း။

www.dhammaransi.com

(၄) မဂ္ဂသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကား—ဘာဝနာကိစ္စ၏ အချက်တည်း။

လက္ခဏာရေး ၃-ပါး၌ ဝင်ပုံ

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ဒုက္ခသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကိုသာ ပိုင်နိုင်စွာ ထင်မြင်အောင် အားထုတ်ရာ၏၊ ပိုင်နိုင်စွာထင်မြင်၍ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပရိညာကိစ္စပြီးခဲ့လျှင် ကြွင်းသော သစ္စာသုံးပါးတို့၏ အနက်တဆယ့်နှစ်ချက်တို့သည် အလိုလိုကိစ္စပြီးကုန်၏၊ တမင်အားထုတ်ဘွယ် ကိစ္စမရှိကုန်။ ။ဒုက္ခသစ္စာ အနက်လေးချက်သည်လည်း အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ လက္ခဏာရေးသုံးပါး၌ ပါဝင်လေ၏၊ အနက် ၄-ချက်လုံးသည် ဒုက္ခလက္ခဏာရေး၌ အကုန်ဝင်၏။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌ အနက်တခုသည် အနိစ္စလက္ခဏာရေးပင်တည်း၊ အနိစ္စ, ဒုက္ခနှစ်ပါး၌ဝင်လျှင်လည်း အနတ္တလက္ခဏာရေး၌ဝင်တော့သည်။ ။ထို့ကြောင့် လက္ခဏာရေးသုံးပါး နေရာကျပြီးစီးခဲ့လျှင် အကျယ်ပြဆိုခဲ့ပြီးသော သစ္စာအနက်တဆယ့်ခြောက်ချက်သည် အလိုလိုပြီးစီးတော့သည်။ ။လက္ခဏာရေး သုံးပါးမှာလည်း တပါးပါး နေရာကျပြီးစီးခဲ့သော် ကြွင်းသောနှစ်ပါးသည်လည်း အလိုလိုပြီးစီးတော့သည်။

> ဧတေသု တီသု လက္ခဏေသု ဧကသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ ဣတရဒွယံ ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ အနိစ္စသညိနော မေဃိယ အနတ္တသညာ သဏ္ဌာတီတိ။ (အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာပါဠိ။)

www.dhammaransi.com

ဇာတေသု တီသု လက္ခဏေသု၊ ဤသုံးပါးသော လက္ခဏာရေးတို့တွင်။ ဧကသ္မိံ၊ တခုခုကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ ထင်မြင်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ဇာတရဒွယံ၊ အကြွင်းနှစ်ပါးသည်။ ဒိဋ္ဌမေဝ၊ အလိုလို ထင်မြင်ပြီး ဖြစ်လေတော့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အနိစ္စသညိနော မေဃိယ အနတ္တသညာ သဏ္ဌာတီတိ၊ သဏ္ဌာတိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ ပေ၏။ (အဋ္ဌကထာအနက်။)

[လက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ထင်မြင်လျှင်ပင် ကြွင်းနှစ်ပါးကိစ္စ ပြီးစီး၏။]

ထိုသုံးပါးတို့တွင်လည်း အနိစ္စ လက္ခဏာတခုသာ လိုရင်းပဓာနဖြစ်သည်၊ အနိစ္စ လက္ခဏာရေး ဆိုသည်ကား မရဏာမှုတည်း၊ မိမိတို့၏ ခန္ဓာကိုယ် တကောင်လုံး၌ မျက်တောင်တခတ်မျှ မလပ်မစဲ မရဏာဘေး ကပ်တိုက်၍ နေသည်ကို အနိစ္စလက္ခဏာရေး ဆိုသည်၊ တကိုယ်လုံးမှာ အဏုမြူခန့်မျှ မလပ် မျက်တောင်တခတ်မျှမစဲ မရဏာဘေးကြီး တဖြုန်းဖြုန်း အမြဲကပ်တိုက်၍နေမှုကိုမြင်ခဲ့လျှင် ဒုက္ခ လက္ခဏာရေး မြင်မှု, အနတ္တ လက္ခဏာရေး မြင်မှု ပြီးစီးတော့သည်၊ ပြီးစီးပုံကား မိမိ မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ် တကောင်လုံးမှာ အဏုမြူမျှမလပ် မျက်တောင် တခတ်မျှမစဲ အမြဲ ထာဝရ မရဏာဘေးကြီး တဖြုန်းဖြုန်း ကပ်တိုက်၍ နေသော ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို သုခဟု ယူခွင့်ရှိသေးသလော,ငါ၏ အနှစ်သာရ အတ္တဟု ယူခွင့်ရှိသေးသလော ဟုလိုသည်။

www.dhammaransi.com

[ဤကား လက္ခဏာရေး သုံးပါးတို့တွင် အနိစ္စ လက္ခဏာတခုသာ လိုရင်းပဓာနဟု ပြဆို ဆုံးဖြတ်ချက်တည်း။]

ဎင်းအနိစ္စလက္ခဏာ တခုကိုလည်း ခန္ဓာငါးပါး တို့တွင် ရူပက္ခန္ဓာတခု၌ ပိုင်နိုင်စွာ ထင်မြင်နိုင်လျှင် အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်တိုင်အောင် ဆိုက်နိုင်၏၊ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့ဘွင် တပါးပါး၌ပိုင်နိုင်စွာထင်မြင်နိုင်လျှင် အရဟတ္တမဂ်,အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် ဆိုက်နိုင်၏။

[ဤအချက်ကိုကား အာဟာရဒီပနီစာအုပ်မှာ သာဓကပါဠိနှင့်တကွ ပြဆိုဆုံးဖြတ်ပြီးရှိလေ၏။]

တိုက်တွန်းခြင်းဥယျောဇဉ်

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိုက် အမိုက်တောကြီးအတိဖြစ်သော လောကီဘုံသူ, လောကီဘုံသားသံသရာဝဋ်သမားအဖြစ်မှ ကျွတ်လွတ်၍ ဝိသာခါ, အနာထပိဏ်တို့ကဲ့သို့ သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော လောကုတ္တရာဘုံကြီး၏အတွင်းသို့ ဆိုက် ရောက်၍ ထိုလောကုတ္တရာဘုံကြီး၏အတွင်း၌ လောကုတ္တရာဘုံသူ, လောကုတ္တရာဘုံသားအဖြစ်နှင့်တည်၍ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော မဂ္ဂသစ္စာ၏အနက်လေးချက်,နိရောဓသစ္စာ၏အနက်လေးချက်တို့ကို ဘဝအဆက်ဆက် ကမ္ဘာအဆက်ဆက် လက်ကိုင်လက်စွဲအမြဲခံစံလျက် ဘုံစဉ်စံ အရိယာ လူဝိဇ္ဇာမိုရ်, နတ်ဝိဇ္ဇာမိုရ်, ဗြဟ္မာဝိဇ္ဇာမိုရ် အဖြစ်နှင့် သံသရာ၌ နေထိုင်လိုကြကုန်သော သူအပေါင်းတို့သည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော တဆဲ့ခြောက်ချက်

www.dhammaransi.com

သော သစ္စာအနက်တို့ကို အထိုက်အတန်အားဖြင့် ပိုင်နိုင်မြင်သိ လက်ရှိလက်စွဲ ပြုနိုင်တည့်ကြရန် ခန္ဓာငါးပါးတို့တွင် တခုခုသောခန္ဓာ၌ အနိစ္စလက္ခဏာဘော်နည်း ဘွင့်နည်းများကို ဆရာကောင်းထံ နည်းနိဿယ ကျကျနန ခံယူလျက် ဦးခေါင်း၌ လောင်မီး တဟုန်းဟုန်းကျလောင်၍နေသောသူ,ဦးခေါင်း၌ ထက်လှစွာသော လှံမကြီးတန်းလန်းစူးစိုက်၍ နေသောသူအား ထိုမီးကိုငြိမ်းစေမှု,ထိုလှံမကို နုတ်ပယ်ရန်အမှုမှ တပါး ကိစ္စတခု ပြုစလောက်သော အခွင့်မရှိသကဲ့သို့ ယခုအခါ၌လည်း မိမိတို့၏စိတ်နှလုံး၌ အစဉ်ထာဝရ ကျလောင်စူးစိုက်ကာ ပါရှိနေသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိလောင်မီး, သက္ကာယဒိဋ္ဌိလှံမတို့ကို ပယ်ရှားတည့်ရန် ဝိပဿနာ အလုပ်များကို အားထုတ် စွဲမြဲကြကုန်ရာသည်။

www.dhammaransi.com

နိဂုံး

ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့် မုံရွာမြို့ လယ်တီတောကျောင်းဆရာငါသည် မုံရွာမြို့အနောက်တောင် တဂါဝုတ်ခန့်အကွာလက်ပန်းတောင်းအမည်ရှိသောတောင်၌ မုံရွာမြို့ရုံးအမိန့်တော်ရရှေ့နေ မောင်ကျော့,မောင်စံလင်းတို့သည်ဆောက်လုပ်တင်လှူသောစင်္ကြံကျောင်း၌ ၁၂၆၇-ခုနှစ်အတွင်း သီတင်းဝါကပ်ဆိုနေစဉ်အခါ စင်္ကြံတကာဖြစ်သူ ၎င်းမောင်ကျော့, မောင်စံလင်းတို့သည်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ့ဓမ္မ၌ အနှစ်သာရ ပမာနအချုပ်ဖြစ်၍အလွန်နက်နဲလှစွာသောသစ္စာအနက် တဆဲ့ခြောက်ချက် အနက်အဓိပ္ပါယ်များကို လူရှင်အများတို့ ထင်ရှားသိမှတ် နိုင်ကြရန်ဘော်ပြရေးသား သနားချီးမြှောက် စေလိုကြောင်းတောင်းပန် လျှောက်ထားချက်အရနှင့် သိသာရုံမျှသင်္ခေပနည်းအားဖြင့် ရေးသား စီရင်အပ်သော စတုသစ္စဒီပနီအမည်ရှိသော ဤစာကျမ်းသစ်သည် ၎င်းသက္ကရာဇ် ဝါခေါင်လဆုတ် ၂-ရက်နေ့တွင် ပြီးမြောက်အောင်မြင်သတည်း။

ဤတွင်ရှေ့ကား စတုသစ္စဒီပနီ
ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

ရက်စွဲ ၉.၂.၆၆

ဟံသာဝတီစာအုပ်တိုက်
၅၇၇-ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း ရန်

ဖိုး ၁ကျပ်